საქართველოს რესპუბლიკა

საქმირაო გამოშვება

კვირა. 29 მარტი. 1998 წელი.

№76 (2776)

გამოდის 1990 წლის დეკემბრიდან. ფასი 40 თეთრი. თბილისის გარეთ 45 თეთრი.

დრო

დღეიდან, 29 მარტიდან საქართველოში დრო ერთი საათით უკან არის გადაწეული.

ვიცხოვრით ახალი დროით!

ეროვნული ბიბლიოთეკა

საქართველოს ეროვნული ბიბლიოთეკა

პრეზიდენტის სამუშაო დღე

სამშვიდობო ინვესტიცია აფხაზეთში

"დიდ ბრძანებათა" „ნოუ ჰაუ ფონდი", რომლის დანმნულება სახალხო მეურნეობის პრიორიტეტული სექტორებისათვის ტექნიკური დახმარების გაწევაა, მომავალ საფინანსო წელს საქართველოს 800 ათას ევროსაც სტრელნეს გამოეყოფს. სავარაუდოა, რომ სხვადასხვა პროგრამების დამაგებით ეს თანხა 1 მილიონამდე გაიზრდება. იგი, ფონდის პროგრამის მიხედვით, ძირითადად საქართველოს სოფლის მეურნეობას, ეკონომიკას, ენერგეტიკას, ჯანდაცვას, აგრეთვე, სახელმწიფო მართვაში დემოკრატიული პროცესების ხელშეწყობას. ამის შესახებ საქართველოს პრეზიდენტთან არსებული უცხოური ინვესტიციების საკონსულტაციო საბჭოს 28 მარტის სხდომაზე „სოუ ჰაუ ფონდის" მიერ საქართველოში გაწეული საქმიანობისა და მომავალი ევენების შესახებ წარმოდგენილ ინფორმაციაში განაკეთა საქართველოში დიდი ბრიგანეთის საგანგებო და სრულუფლებანიმ ელჩმა ჯენსენმა.

კონკრეტული პროგრამებია მეშვიდეებული სოფლის მეურნეობის ეფექთ სექტორის დახმარების, ჯანდაცვის სექტორში ოჯახის ექიმის პრაქტიკის დამკვიდრების, საფარმაცევტო საქმიანობის ხელშეწყობის მიმნით. გათვალისწინებულია დახმარება ნავთობისა და გაზის მომგებიანი ექსპლუატაციისათვის საკანონმდებლო ბაზის შექმნაში. ენერგეტიკის სექტორში სპეციალური პროგრამაები ეძღვნება განსაკუთრებით ღარიბი ოჯახების „დათბუნების", სოციალურად დაუცველი ფენების დახმარების ღონისძიებებს.

ეს ყოველივე მხოლოდ ნაწილია იმ დიდი ეკუმენისა, რომელსაც ფონდი ისახავს საქართველოში. საქართველოს პრეზიდენტი ეფერად შეეარდნაძე განსაკუთრებულ მნიშვნელობას ანიჭებს იმ ფაქტს, რომ ამ პროგრამებში, შემდეგული თანხების მიუხედავად, ეკრძალება ეთმოსა სოციალურ პრობლემებს, რაღაც „ამაშე, თუ რამდენად შეეძლებთ ქვეყნის ფორმირების პროცესში სოციალური პრობლემების მოგვარებას, დიდად იქნება დამოკიდებული რეფორმების მომავალი". საერთოდაც, ქვეყნის მეთაური მაღალ შეფასებას აძლევს საქართველოში „სოუ ჰაუ ფონდის" საქმიანობას, რომელსაც უკვე რამდენიმე წლის გრანდია აქვს.

სხდომაზე მოისმინეს ინფორმაცია გაეროს განსეთარების პროგრამის პროექტის „აფხაზეთის პოსტკონფლიქტური ზონის რეაბილიტაციის სტრატეგიული მარგაჯერის" შესახებ.

პროექტი მიზნად ისახავს მხარდაჭერის აფხაზეთში გაეროს მისიის მუშაობის დაწყებას, რათა განსაზღვრის პრიორიტეტები სოციალური და ეკონომიკური რეაბილიტაციისათვის. პროექტის ღირებულებაა 320 ათასი დოლარია და მისი განხორციელების უმთავრესი წინაპირობა ტერიტორიის დაბრუნება და აფხაზეთის პოლიტიკური სტატუსის განსაზღვრა. ამასთან, პროექტით გათვალისწინებული დახმარება განხორციელება საქართველოს მთავრობის მეშვეობით. ამ აპრს ამიარებს და ერთმანეთისელოვნად უკერს მხარს საქართველოში გაეროს წარმომადგენელი მარკო ბორშეტი.

იხ. მე - 2 გვ.

დაჯილდოება

საქართველოს პრეზიდენტის **ბრძანებულება**

1998 წლის 20 მარტი ქ. თბილისი

ლ. ჩიქავას ღირსების ორდენით დაჯილდოების შესახებ

ქარიფელი ეკონომიკური მეცნიერების განეთარებაში, სტუდენტი ახალგაზრდობის აღზრდის საქმეში შეტანილი პირადი დიდი წვლილისა და ნაყოფიერი საზოგადოებრივი მოღვაწეობისათვის საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის ფემოკრაფიისა და სოციოლოგიური კვლევის ინსტიტუტის დირექტორი, საქართველოს მეცნიერების დამსახურებული მოღვაწე, საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის წევრ-კორესპონდენტი **ლეო ჩიქავა** დაჯილდოდეს ღირსების ორდენით.

ე. შევარდნაძე.

ვიზიტი

საპარლამენტო დელეგაცია ამერიკაში გაემგზავრა

საქართველოსა და ამერიკის შეერთებული შტატების ურთიერთობები თვისობრივად ახალ ეტაპზე ეთარდება.

გუშინ საქართველოს პარლამენტის თავმჯდომარის შერან ყვანაის ხელმძღვანელობით საპარლამენტო დელეგაციის საქმიანი ვიზიტი ამერიკის შეერთებულ შტატებში გაემგზავრა.

მიკლინებული საქმიანობა

სენატორად ნაკურთხი ცხენი

ეს იყო მხოლოდ, კარგად ვერ მიმხვდარიყო: არმაკანი ანქარებდა ცხენს თუ მხედარს ვერ დაეკვეთა ახალგაზრდნილი კეფე.

„ავი ეარა, რაშფენერ მოიქვამს: ალეარი მარტნენი ხელით ენდა ვეკრის გასგასთან, როცა გაგიჭირდება, ორიეენი თანაბრად ენდა ახწეთ და მოელედ დაეკერო-მეიტ".

არმაკანმა მარჯვენა ხელიდან მარცხენაში გადაიგანა ალეარი და მარჯვად მოსწია ხალვეე.

მართალი ეთქვამს ბრძენს, ფიქრობდა კაე შეამბაიაა: ჩემს ნახედ კეფეზე ემაწვნილი ან დედაკეფი არ მესვამთ".

არმაკანს ეწესარეთან შეედლის. არმაკანს ქვეყნიერებას მიეჩქარებოდა

მერე რომ ვამხდარიყო შერიმანიტელები, დაეხდობეენ ღი ნახგაკეკ, მოეკლა თავეხა ღმერთი – მამა, მოეკლა მეამარი – ძმა თეხეს, ეკანასკნელ ფეაშე გეეეიდენინა ეკეკეტ – თარაშ ეშმეარი თავეხიეკეკ საეეგარელი არაბიათ.

ბრძენნი ნათქვამი სიმართლე ახსენდებოდა ხელს კაე შეამბაიანასს: „ჩემს ნახედ კეფეზე ემაწვნილ... არ შესვათ".

ვერ გახვენა კაე შეამბაიაიმ არმაკანი. თუმცა „აფხაზური ტრადიციები მოლად არ იყო მასში აღმოფხვრილი".

მაინც ვერ გახედნა...

და – „ეთქნია მაგ ბლეოსენ მიაქონდა ეხეკრნს ქირაღეაშ მწოლარე მაგნიოხიანი ცხეკარი..."

ტრეეფრეფანეეთ გადაეარა თითქოს კოლხეთს და ეკრანს ერეკეშეამ – ეკანაოკრალის და ეკალეშეგაჭირეებელის გასგაონად.

ეკალან, ეკეე ძალიან ეკეანი იყო...

ქრეანტელმა მომეერეკ ეკარალის რომ არა ჰკეეს, არც მოსალბუნე სინაშით სავსე ახრაიშეს, არც თარჩიან შესაძახებელ აპარს, ღამეული მეაშვერეკეა და ერეკეშეას ეწოოდეს – მიქეკეგაბრეკეს სიმღერაა, ეკეკეიეეს სამლერი, ტრეკეენანავეთ რომ ისმის „ძიეშაურია, ეკაპოკრალთა და ეკალეში გაკრნენეკეთა გასგაონად". კოსტაგნეტ-ბაგოსის მაღალიანი კალმით ნახაგია ეს სიტყვები.

ერეკეშეას მლერის კაე შეამბაია – ასე ეწყვეა „მოეარის ოტაეეა". სიმღერას, დაღეეეს ენს რომ აღმოხდეს ხელს.

„მალის ჩაბაალახთ თავეკრკელი აფხაზი ეკეკეი;

ხწორეკ ამ სამლერას მლეროდა ოქუმიდან ბუდიდის მიმავალი კაე ბეამბაია თავეის ჩურქეშენ ჭაკმე ამეეიანად მჯდარი.

ეამიდან ეამშე ფაწანარეკეულს მალერით მიმავალ ეაეს ეხიეკეეშოდა.

იხ. მე - 6 - 7 გვ.

დედაქალაქი

შნდა გაშენოთ, თანაც საუკეთესოდ!

თბილისი ალარ არის მოკავშირე რესპუბლიკის დედაქალაქი, იგი დამოუკიდებელი ქვეყნის დედაქალაქი, – ასეთმა წინადადებამ გაიცარა არქიტექტორთა კავშირში შემდარ შეხვედრაზე, რომელსაც, როგორც ეოუეეეეოდით, ეხერბოდნენ სახელმწიფო მინასტრი ნაეო ლეკიშეელი, თბილისის მერი ბაღრი ბოლიკაშვილი და სხვა ოფიციალური პირები. რახან ეს დღეანდელი რეალობაა, ისიე უნდა გაეთვალისწინოთ, რომ დამოუკიდებელი ქვეყნის დედაქალაქს განსაკუთრებული აკრიბეტიკეკ სჭირდება. შეხვედრაზე სხვა პრობლემებთან ერთად, დიდი აღგილი დაეთმო უცხო ქვეყნების საელჩოთა განთავსებას. ჯერჯერობით ეს დაწესებულებები სხვადასხვა უნნებშია მიმოფანტული, რაე ერთეკარ ეხერხულობას ქმნის. მომავალში, შესაძლოა, მათ კრწანისში მიეხნინონ ბინა.

მთავარმა არქიტექტორმა დაეთი ახალედიანსა ისაუბრა არა მარტო იმაზე, რაე ახლა კეთდება, არამედ სამომავლო ეეეეშეეეე

საქართველოს რესპუბლიკა
№76. კვირა. 29 მარტი. 1998 წელი.

პრეზიდენტის სამუშაო დღე

სამშვიდობო ინვესტიცია აფხაზეთში

როგორც საქართველოს პრეზიდენტმა ედუარდ შევარდნაძემ განაცხადა, ეს პროგრამა უნდა გაწევიანოთო, როგორც „სამშვიდობო ინვესტიციების მეშვეობით სტაბილურობის დამყარებისა და ლტოლვილთა დაბრუნების შესაძლებლობა“, ანუ, როგორც სამშვიდობო პროცესის შემადგენელი ნაწილი. დახმარება უნდა მიიღოს არა მხოლოდ რეგიონის მცხოვრებლებმა, არამედ იძულებით გადაადგილებულებმაც. განსაკუთრებული მნიშვნელობა აქვს ველის რაიონში სტაბილურად დაბრუნებულებისათვის აქტიური დახმარების გაწევას. მათი მეურნეობის რეაბილიტაცია ამ პროგრამის ერთ-ერთი ორიენტაციად უნდა იყოს. „ლტოლვილებმა უნდა იგრძნონ, რომ დაბრუნების შემთხვევაში ისინი უყურადღებოდ არ დარჩებიან“, განაცხადა ედუარდ შევარდნაძემ. საქართველოს პრეზიდენტმა დაადასტურა, რომ პროგრამა განხორციელდება საქართველოს მთავრობის მეშვეობით, მაგრამ ამ პროცესში მონაწილეობას მიიღებენ აფხაზებიც, რითაც დაეკი- ნება იქნება სამართლიანობის პრინციპი.

საბჭომ მოიხმინა ინფორმაცია ევროს განვითარების პროგრამის მიერ „ლტოლვილური გარემოს დაცვის ფონდის პროექტის მომზადებისა და განვითარების შესახებ. პროექტი მიზნად ისახავს ეკოსისტემის დაცვას კეკასიის არიდულ ზონაში და მის განხორციელებაში მაერთვებინან აზერბაიჯანის, სომხეთისა და ჩრდილოეთ კავკასიის რესპუბლიკების წარმომადგენლები.

განხილეს ინფორმაცია ნიდერლანდების სამეფოს გექნეკური დახმარების პროგრამის მიღების შესახებ, რომელიც აღმოსავლეთ ევროპასთან ამ ქვეყნის თანამშრომლობის პროგრამის ფარგლებში ხორციელდება. მის თანახმად, წლეულს ნიდერლანდების მთავრობას საქართველოსათვის 3 მილიონი გუილდენის გამოყოფა აქვს განზრახული, რაც მოხმარდება სოფლის მეურნეობას, მცირე და საშუალო ბიზნესს, გრანსპორტის განვითარებას. საქართველოს პრეზიდენტის შეფასებით, ნიდერლანდები საქართველოსთან თანამშრომლობის თვალსაზრისით, ერთ-ერთი სამაგალითო ქვეყანაა, რომლის მიმართ ჩვენი ყურადღება უფრო აქტიური უნდა იყოს. კერძოდ, მან შესაძლებლად მიიჩნია საქართველოში ნიდერლანდების სამეფოს საკონსულოს გახსნა და ამ გზით ორმხრივი ურთიერთობის განვითარებისათვის უფრო ხელსაყრელი პირობების შექმნა.

სხდომამ დადგინათ მეოთხე ეროკავშირი – „გასხსის“ 1998-1999 წლების სამოქმედო პროგრამა, რომელიც საქართველოსათვის ევროკავშირის ფარფორთსმგზაინინი დახმარების შემადგენელი ნაწილია.

სოფლის მეურნეობისა და სურსათის მინისგრმა ბაკურ გულუაშ დაიყვნა სოფლის მეურნეობისა და კვების მრეწველობის განვითარების საეეიალმბეული სანივნეაიეო ფონდის შექმნის მიმპიშენონლობის საკითხი. სხდომამე წარმოქმნილი ამრთა სხეადასხვაობის გამო, საქართველოს პრეზიდენტის დავალებით შეიქმნა სამეთო ჯგუფი, რომელიც იმუშავებს ამ თემაზე და გადაწყვეტს ფონდის შექმნის აუცილებლობის საკითხს.

მოსმენილეს ინფორმაციი საქართველოში მეჩიაეოების დარღის რეგიონეაგაციისათვის 1998 წელს გამოყოფილი სუბსიდიის შესახებ. საუნლეწყოს მეთოერმა მოიხსენეა, შედეეს მაკარი გრაფიკი და პრეზიდენტმა მიეწოდოს ყოველდღიური ინფორმაციი ფინანსურ ვალდებულებათა შესრულების მიმდინარეობის თაობაზე.

საბჭომ დადგინთად მეოფსა „სიმენს-ნიქსდორფისა“ და ევრმანთის მთავრობის მიერ შემოთავაზებული ერთობლივი პროექტი, რომელიც ითვალისწინებს საქართველოში მწის ნაკვეთებისა და რეკისტრაციის ელექტრონული სისტემის შექმნას.

დასასრული. დასაწყისი იხ. პირველ გვერდზე.

კომისია მუშაობას შეუდგა

28 მარტს გაიმართა კასპის საკთათბთან და გაშთან დაკავშირებული საკითხების შემსწავლელი კომისიის პირველი სხდომა, რომელსაც საქართველოს პრეზიდენტი ედუარდ შევარდნაძე უძღვებოდა.

აღინიშნა, რომ ქვეყანაში დღები ეგაპი, როდესაც საქართველოსთვის სტრატეგიული მნიშვნელობის მქონე ამ საკითხთან დაკავშირებთან საჭიროა ხეროიშული კოორდინირებული მუშაობა. კომისია მის წინაშე დასმულ საკითხებს განხილავს როგორც ეკონომიკურ, ისე ეკოლოგიურ და პოლიტიკურ ჭრილში.

სხდომამ განსაზღვრა კომისიის მუშაობის ფორმა და საორგანიზაციო საკითხები.

საქართველოს პრეზიდენტის პრესსამსახური — საინფორმაციო

უკანასკნელ საათს

საფუძველს მოკლებული შეშფოთება

ვნორეთი, რომ ჯავშანტექნიკა შეეყვანილი შუადღიდან რაიონში, უშიროვის მონაი, რომელსაც თანამეგობრობის მშვიდობის უბრუნველმყოფი კოლექტიური ძალები აკონტროლებენ.

„საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს დამაგეცილი ძალები და შესაბამისი ტექნიკა შუადღიდან რაიონში შეიყვანეს ჯერ კიდევ თებერვალში, იმ ცნობილ ამბებთან დაკავშირებთ, როცა ტერორისტებმა მძველებად აიყვანეს ბეეროს მხსოის შეთვალეურესი“ – განაცხადა საქართველოს საგარეო-პოლიტიკური უწყების მეთაურმა. როგორც მინისგრმა თქვა, განხორციელებულ ღონისძიებათა მიზანი იყო ვითარეეს ის სგბალიბაციისა და როგორც საერთაშორისო მეთვალყურეებმა, ისე მშვიდობის უზრუნველმყოფი კოლექტიური ძალების მოსამსახურეთა უსაფრთხოების დაცვის ღონისძიებათა განხორციელება.

„ამჟამად დასახული ღონისძიებანი მთავრდება და მინაგან სამინისტროს დამაგებითი ძალები და ტექნიკა ამ დღეებში დაგოვდებენ უშიროვის მონაგ. ასე რომ, ამის თაობაზე „შეშფოთების“ გამომჩაგვალი განცხადებები ეო

საქართველოს კანონი

საბაჟო ტარიფისა და გადასახადის შესახებ

თავი I. ზოგადი დებულებანი

მუხლი 1. კანონის მიზნები და გამოყენების სფერო

1. ეს კანონი აღგენს საქართველოს საბაჟო გარიფს, როგორც საქართველოს მიღა საქონლიდ ბაჟრის სახელმწიფო რეგულირებისა და საგარეო-ეკონომიკური პოლიტიკის შეკეთილს, ფორმირებისა და გამოყენების წესს, ადგენს საბაჟო სამსერის გადაკეთებასა საქონლის საბაჟო გადასახადიდან დაბეგვრის წესებს.

2. კანონის მიზნებია:

ა) საქართველოში საქონლის შემოგანის ბარეუტურის რაციონალიზაცია;

ბ) საქართველოში საქონლის შემოგანისა და საქართველოდან გაგანის, საკალაო შემოსავლისა და გასავლის ოპტიმალური ინანაგარდობის დაცვა;

გ) საქართველოში საქონლის წარმოებისა და მოხმარების სტრუქტურაში პროგრესული ცვლილებებისათვის ხელსაყრელი პირობების შექმნა;

დ) საქართველოს ეკონომიკის დაცვა უცხოური კონკურენციის არახელსაყრელი მოქმედებისაგან;

ე) მსოფლიო ეკონომიკაში საქართველოს ეკონომიკის ეფექტიანი ინტეგრაციის პირობების უმრუნველყოფა.

3. კანონის მოქმედება ვრცელდება საქართველოს ერთიან საბაჟო ტერიტორიაზე.

მუხლი 2. საბაჟო ტარიფის ცნება

საბაჟო გარიფი არის საბაჟო გადასახადის განაკვეთების სისტემებებული ერთობლიობა, რომელიც გამოიყენება საქართველოს საბაჟო ტერიტორიაზე შემოგანილი და/ან ამ ტერიტორიიდან გაგანილი საქონლის მიმართ, მიხი საბაჟო ღირებულების შემცირების ან გაზრდის მიზნით, საქართველოს ეკონომიკური და/ან პოლიტიკური ინტერესებიდან გამომდინარე.

მუხლი 3. საბაჟო გადასახადის ცნება

საბაჟო გადასახადი არის სახელმწიფო ბიუჯეტში საბაჟოდებული შენაგანი საქართველოს საბაჟო სამსერაზე საქონლის გადაგზავნისათვის.

თავი II. საბაჟო გადასახადი

მუხლი 4. საბაჟო გადასახადის სახეები

საქართველოში გამოიყენება შემდეგი სახის საბაჟო გადასახადები:

ა) ჩვეულებრივი;

ბ) სეზონური;

გ) განსაკუთრებული.

მუხლი 5. ჩვეულებრივი საბაჟო გადასახადი

ჩვეულებრივი საბაჟო გადასახადი არის შემომოქმედი გადასახადი, რომლის მოქმედებაც დროებით ჩერდება სეზონური და განსაკუთრებული გადასახადების გამოყენების პერიოდში.

მუხლი 6. სეზონური საბაჟო გადასახადი

1. სეზონური საბაჟო გადასახადი არის დროის გარკვეული პერიოდისათვის დაწესებული გადასახადი, რომლის მიმართ საქართველოს საბაჟო ტერიტორიაზე საქონლის შემოგანის და/ან ამ ტერიტორიიდან გაგანის რეგულირება მისი წარმოებისა და მოხმარების სეზონური თავისებურებების გათვალისწინებით.

2. სეზონური საბაჟო გადასახადის მოქმედების ვადა არ აღემატება წელიწადში ექვს თვეს.

3. სეზონური საბაჟო გადასახადის შემოღების საფუძველია საქართველოს აღმასრულებელი ხელისუფლების საათანადო ორგანოს მიერ სისტემატურად წარმოებული ანალიზი, ამ შეხლის პირველი პუნქტის მოთხოვნათა შესაბამისად.

მუხლი 7. განსაკუთრებული საბაჟო გადასახადი

1. განსაკუთრებული საბაჟო გადასახადი არის გადასახადი, რომელიც გამოიყენება განსაკუთრებულ შემთხვევებში, როგორც დაცვითი და საბაჟო ღონისძიება ამ სახელმწიფოთა ან პირთა მიმართ, რომელთა საქმიანობაც საქართველოს საბაჟო გერიგორიაზე საქონლის შემოგანის და/ან ამ გერიგორიიდან გაგანის დროს ბიანის აყენებს ან შეიძლება ბიანი მიაყენოს საქართველოს ეკონომიკურ ინტერესებს.

2. საქართველოში გამოიყენება შემდეგი ხასის განსაკუთრებული საბაჟო გადასახადები:

ა) საეიალური;

ბ) ანგიდუმპინგური;

გ) საკომპენსაციო.

3. საეიალური საბაჟო გადასახადი გამოიყენება:

ა) საპასუხო ღონისძიება დისკრიმინაციული ან მსგავსი ქმედებისათვის სხვა სახელმწიფოების ან მათი კავშირების მხრიდან, რომელიც ლახავს საქართველოს ინტერესებს;

ბ) დაეკვთი ღონისძიება განსაკუთრებულ შემთხვევებში სარგებეიალად მნიშვნელოვანი საქონლის ცალკეული სახეობების ექსპორტის დროებით შემოღებამდე.

4. ანგიდუმპინგური საბაჟო გადასახადი გამოიყენება ამ შემთხვევაში, როცა საქართველოს საბაჟო გერიგორიაზე საქონელი შემოიგანება მის რეალურ ღირებულებაზე დაბალი ფასით და ამ საქონლის შემოგანა ბიანს აყენებს ან შეიძლება ბიანი მიაყენოს საქონლის ადგილობრივ მწარმოებლებს, ან ხელს უშლის საქართველოში მსგავსი საქონლის წარმოების ორგანიზებას და/ან გაფართოებას.

5. საკომპენსაციო საბაჟო გადასახადი გამოიყენება საქართველოს საბაჟო გერიგორიაზე შემოგანილი ის საქონლის მიმართ, რომლის წარმოების ან შემოგანის დროს გამოყენებულ იქნა პირდაპირი ან არაპირდაპირი სუბსიდიები და ამ საქონლის შემოგანა ბიანს აყენებს ან შეიძლება ბიანი მიაყენოს მსგავსი საქონლის ადგილობრივ მწარმოებლებს, ან ხელს უშლის საქართველოში მსგავსი საქონლის წარმოების ორგანიზებას და/ან გაფართოებას.

6. საკომპენსაციო საბაჟო გადასახადი გამოიყენება საქართველოს საბაჟო გერიგორიაზე შემოგანილი ის საქონლის მიმართ, რომლის წარმოების ან შემოგანის დროს ბიანი მიაყენეს ადგილობრივ მწარმოებლებს, ან ხელს უშლის საქართველოში მსგავსი საქონლის წარმოების ორგანიზებას და/ან გაფართოებას.

7. საქონლის საბაჟო ღირებულება გაიანგარიშება საერთაშორისო საბაჟო პრაქტიკაში აღიარებული პრინციპებისა და მეთოდების გამოყენებით და რეგულირდება შესაბამისი კანონქვემდებარე ნორმატიული აქტით.

მუხლი 11. საქონლის საბაჟო ღირებულების დეკლარირება

1. საქონლის საბაჟო ღირებულების დეკლარირება ხდება დეკლარანტის მიერ საბაჟო ორგანოში საქონლით საქართველოს საბაჟო სამსერის გადაკეთებისას, საქართველოს საბაჟო კოდექსით განსაზღვრული წესით.

2. საქონლის საბაჟო ღირებულების განსაზღვრაზე დეკლარანტი ამ კანონის შესაბამისად.

3. საქონლის საბაჟო ღირებულების დეკლარაციის წესი და პირობები, აგრეთვე დეკლარაციის ფორმა განსაზღვრება შესაბამისი კანონქვემდებარე ნორმატიული აქტით.

4. საქონლის საბაჟო ღირებულების განსაზღვრის სისწორეს აკონტროლებს ის საბაჟო ორგანო, სადაც ხდება საქონლის საბაჟო გაფორმება.

მუხლი 12. საქონლის წარმოშობის ქვეყანა

1. საქონლის წარმოშობის ქვეყანის განსაზღვრა ხდება საქართველოს საბაჟო გერიგორიაზე საქონლის შემოგანის და/ან ამ გერიგორიიდან გაგანის დროს, საგარეო და არასაგარეო ღონისძიებების განსორციელების მიზნით.

2. საქონლის წარმოშობის ქვეყნად ითვლება ქვეყანა, სადაც საქონელი სრულად იქნა წარმოშობილი ან გადამუშავებული.

3. საქონლის წარმოშობის ქვეყნად შეიძლება ჩაითვალოს ქვეყნების ჯგუფი, საბაჟო კავშირები, რეგიონი ან ქვეყნის ნაწილი, თუ მათი (მისი) გამოყოფა აუცილებელია საქონლის წარმოშობის ქვეყნის განსაზღვრისათვის.

4. საქონლის წარმოშობის ქვეყნის განსაზღვრის კრიტერიუმები და წესი უფუძნება საერთაშორისო გამოცდილებას და დადგენება შესაბამისი კანონქვემდებარე ნორმატიული აქტით.

მუხლი 13. საქონლის წარმოშობის დადასტურება

1. მოეკვლე ქვეყანაში საქონლის წარმოშობის დასადასტურებლად საქართველოს საბაჟო ორგანო, კანონმდებლობის შესაბამისად, ვალდებულია მოითხოვოს საქონლის წარმოშობის სერტიფიკატი.

2. საქართველოს საბაჟო გერიგორიიდან საქონლის გაგანისას შესაბამისი უფლებამოსილი ორგანო გასცემს საქონლის წარმოშობის სერტიფიკატს იმ შემთხვევაში, როცა ეს აუცილებელია იმპორტიორი ქვეყნის წესებით და/ან გათვალისწინებული შესაბამისი კონტრაქტით, აგრეთვე საქართველოს საერთაშორისო ვალდებულებით.

3. საქართველოში იმპორტირებული საქონლის ხარისხი უნდა შეესაბამებოდეს მოქმედ სახელმწიფო და/ან საერთაშორისო სტანდარტს და დასტურდებოდეს ხარისხობრივი შესაბამისობის სერტიფიკატით, კანონმდებლობის შესაბამისად.

მუხლი 14. საქონლის ნარმოშობის სერტიფიკატი

1. საქონლის წარმოშობის სერტიფიკატი ერთმნიშვნელოვნად უნდა ადასტურებდეს საქონლის წარმოშობას მოეკვლე ქვეყანაში, რისთვისაც იგი უნდა შეიცავდეს შემდეგი მონაცემები:

ა) გამოშვებაზის წერილობით განაცხადის ბიის შესახებ, რომ საქონელი აკმაყოფილებს წარმოშობის შესაბამის კრიტერიუმს;

ბ) სერტიფიკატის გამცემი ქვეყნის კომპეტენტური ორგანოს წერილობით დასტურს იმის შესახებ, რომ სერტიფიკატში აღნიშნული მონაცემები ეჯუბრაია.

2. საქონლის წარმოშობის სერტიფიკატი ნარდენილ უნდა იქნეს საქონლის საბაჟო გაფორმების დროს საბაჟო დეკლარაციასთან ერთად.

3. საქონლის წარმოშობის სერტიფიკატის ან მასში აღნიშნული მონაცემების ეჯუბრობაში ეჭვის შემთხვევაში საქართველოს საბაჟო ორგანოს შეუძლია თხოვნილი მიმართოს სერტიფიკატის გამცემ ორგანოს ან სერტიფიკატის გამცემი ქვეყნის სხვა კომპეტენტურ უწყებას დამატებითი ან დაზუსტებული მონაცემების მისაღებად.

4. საქონელი, რომლის წარმოშობა შუსგად არ არის დადგენილი, იმპორტის ინტერესით საქართველოს საბაჟო სამსერაზე გაიშვება მაჩვენებლური ნარკვევით ვალდებულებით საბაჟო გადასახადების ბიის შემდეგ.

თავი V. საბაჟო გადასახადის განაკვეთები

მუხლი 15. საბაჟო გადასახადის განაკვეთების სახეები

საქართველოში გამოიყენება საბაჟო გადასახადის განაკვეთების შემდეგი სახეები:

ა) ადვალური — განისაზღვრება პროდუქტებით, დასაბეგრი საქონლის საბაჟო ღირებულების მიმართ;

ბ) სპეციფიკური — განისაზღვრება ლარებით, დასაბეგრი საქონლის ერთეულის მიმართ;

გ) კომბინირებული — მოიცავს განაკვეთების ორივე სახეს.

მუხლი 16. საბაჟო გადასახადის განაკვეთები

1. საბაჟო გადასახადის განაკვეთები ერთიანია საქართველოს მთელ გერიგორიაზე და დაუშვებელია მათი შეცვლა საქართველოს საბაჟო სამსერაზე საქონლის გადმგანის პირების, გარიგების მისაბარის და სხვა ფაქტორების მიხედვით, ამ კანონით გათვალისწინებული შემთხვევების გარდა.

2. საბაჟო გადასახადი საქართველოში დიფერენცირებულია და განისაზღვრება პროცენტებით, დასაბეგრი საქონლის საბაჟო ღირებულების მიმართ, გარდა საქართველოში იმპორტირული მსუბუქი ავტომობილებისა, რომლებზეც საბაჟო გადასახადი 0,05 ლარი ავტომობილის ძრავის მოცულობის ყოველ კუბურ სანტიმეტრზე ალუს საბაჟო გადასახადის თანხის 5 პროცენტი მანქანის ექსპლუატაციიში ყოფნის ყოველი წლისათვის.

3. საბაჟო გადასახადის განაკვეთია 5 და 12 პროცენტი.

4. საბაჟო გადასახადის 5-პროცენტიანი განაკვეთით იბეგრება:

ა) ფარმაცევტული პროდუქციის იმპორტი, საგარეო-ეკონომიკური საქმიანობის სახალინლო ნომენკლატურის 30-ე თავის შესაბამისად, ამ კანონის მე-18 მუხლის „ო" ქვეპუნქტით გათვალისწინებულის გარდა;

ბ) ძირითადი სამუალებების, მათი სათადარიგო და მოკომპლექტებელი ნაწილების იმპორტი, საგარეო-ეკონომიკური საქმიანობის სახალინლო ნომენკლატურის 84-ე, 85-ე და 90-ე თავების შესაბამისად;

გ) საწარმოო დანიშნულების საქონლის იმპორტი, საგარეო-ეკონომიკური საქმიანობის სახალინლო ნომენკლატურის შემდეგი პოზიციების მიხედვით:

3808 10 000 — ინსექტიციდები;

3808 20 — ფუნგიციდები;

3808 30 100 — ჰერბიციდები;

3808 90 000 — თესლის შესაწამალი პრეპარატები;

3904 10 000 — პოლიეთილენტერეფთალი, სხვა ნიეთიერებათა შეერეული;

4001 — ნატურალური კაუჩუკი;

4702 00 000 — ხის ცელულოზა, ხსნადი ხარისხები;

5001 — ბაბასეეულისათვის ეარგანი აბრეშუმის პარკი;

5101 — მატყლი, ეარცხნილის გარდა;

5106 და 5107 — საცალო ეაჭრობისათვის დაუფასოებელი მალის აპარატული და ეარცხნილი ნართი;

5203 00 000 — ბამბის ბოჭკო, ეარცხნილი;

5402 — საცალო ეაჭრობისათვის დაუფასოებელი სინთეზური კომპლექსური ძაფები;

7207 — არალეგირებული ფოლადის და რკინის ნახევარფაბრიკატები;

7208 — ფურცლოვანი ფოლადი;

7216 — არალეგირებული ფოლადის და რკინის კუთხოვანი, ფასონური და სპეციალური პროფილები;

7408 — სპილენძის მავთული;

7606 — ფურცლოვანი ალუმინი;

8713 და 8714 20 000 — ინვალიდთა ეტლები და მათი სათადარიგო ნაწილები.

5. დანარჩენი საქონლის იმპორტი იბეგრება საბაჟო გადასახადის 12-პროცენტიანი განაკვეთით. იგივე განაკვეთი გამოიყენება ნავთობპროდუქტების (გარდა მაზუთისა) იმპორტზე, მათ შორის, ფსონის ქვეყნებიდან.

იხ. ვე-4 გვ.

თავი III. საბაჟო გადასახადის გადამხდელები და ამ გადასახადით დაბეგვრის ობიექტი

მუხლი 8. საბაჟო გადასახადის გადამხდელები

საბაჟო გადასახადის გადამხდელები არიან პირები, რომლებიც საქონლით ნაგადაკეთებენ საქართველოს საბაჟო სამსერას.

მუხლი 9. დაბეგვრის ობიექტი

საბაჟო გადასახადით დაბეგვრის ობიექტია ამ საქონლის საბაჟო ღირებულება, რომელიც გადაკეთებულ საქართველოს საბაჟო სამსერას.

თავი IV. საქონლის საბაჟო ღირებულება და წარმოშობის ქვეყნის განსაზღვრა

მუხლი 10. საქონლის საბაჟო ღირებულება

1. საქონლის საბაჟო ღირებულებად ეარგანა ბიის ფასი, ოღონდ საფუძველშეე გაიანგარიშება საბაჟო გადასახადი.

2. საქონლის საბაჟო ღირებულებად მოიცავს გარიგების ფასს საქონლის შეძენისას, საქართველოს საბაჟო სამსერის გადაკეთებამდე ტრანსპორტირებას, ჩაგვირთვა-გადმოგვირთვას, დამზადებას, საკომისიო და საბროკერო მომსახურების ხარჯებს, აგრეთვე ინტელექტუალური საკუთრების ობიექტების გამოყენებისათვის მყიდველის მიერ პირდაპირ და არაპირდაპირ გადახდილ სალიცენზიო და სხვა გადასახდელებს.

3. საქონლის საბაჟო ღირებულება გაიანგარიშება საერთაშორისო საბაჟო პრაქტიკაში აღიარებული პრინციპებისა და მეთოდების გამოყენებით და რეგულირდება შესაბამისი კანონქვემდებარე ნორმატიული აქტით.

მუხლი 11. საქონლის საბაჟო ღირებულების დეკლარირება

1. საქონლის საბაჟო ღირებულების დეკლარირება ხდება დეკლარანტის მიერ საბაჟო ორგანოში საქონლით საქართველოს საბაჟო სამსერის გადაკეთებისას, საქართველოს საბაჟო კოდექსით განსაზღვრული წესით.

2. საქონლის საბაჟო ღირებულების განსაზღვრაზე დეკლარანტი ამ კანონის შესაბამისად.

3. საქონლის საბაჟო ღირებულების დეკლარაციის წესი და პირობები, აგრეთვე დეკლარაციის ფორმა განსაზღვრება შესაბამისი კანონქვემდებარე ნორმატიული აქტით.

4. საქონლის საბაჟო ღირებულების განსაზღვრის სისწორეს აკონტროლებს ის საბაჟო ორგანო, სადაც ხდება საქონლის საბაჟო გაფორმება.

მუხლი 12. საქონლის წარმოშობის ქვეყანა

1. საქონლის წარმოშობის ქვეყნის განსაზღვრა ხდება საქართველოს საბაჟო გერიგორიაზე საქონლის შემოგანის და/ან ამ გერიგორიიდან გაგანის დროს, საგარეო და არასაგარეო ღონისძიებების განსორციელების მიზნით.

2. საქონლის წარმოშობის ქვეყნად ითვლება ქვეყანა, სადაც საქონელი სრულად იქნა წარმოშობილი ან გადამუშავებული.

3. საქონლის წარმოშობის ქვეყნად შეიძლება ჩაითვალოს ქვეყნების ჯგუფი, საბაჟო კავშირები, რეგიონი ან ქვეყნის ნაწილი, თუ მათი (მისი) გამოყოფა აუცილებელია საქონლის წარმოშობის ქვეყნის განსაზღვრისათვის.

4. საქონლის წარმოშობის ქვეყნის განსაზღვრის კრიტერიუმები და წესი უფუძნება საერთაშორისო გამოცდილებას და დადგენება შესაბამისი კანონქვემდებარე ნორმატიული აქტით.

მუხლი 13. საქონლის წარმოშობის დადასტურება

1. მოეკვლე ქვეყანაში საქონლის წარმოშობის დასადასტურებლად საქართველოს საბაჟო ორგანო, კანონმდებლობის შესაბამისად, ვალდებულია მოითხოვოს საქონლის წარმოშობის სერტიფიკატი.

2. საქართველოს საბაჟო გერიგორიიდან საქონლის გაგანისას შესაბამისი უფლებამოსილი ორგანო გასცემს საქონლის წარმოშობის სერტიფიკატს იმ შემთხვევაში, როცა ეს აუცილებელია იმპორტიორი ქვეყნის წესებით და/ან გათვალისწინებული შესაბამისი კონტრაქტით, აგრეთვე საქართველოს საერთაშორისო ვალდებულებით.

3. საქართველოში იმპორტირებული საქონლის ხარისხი უნდა შეესაბამებოდეს მოქმედ სახელმწიფო და/ან საერთაშორისო სტანდარტს და დასტურდებოდეს ხარისხობრივი შესაბამისობის სერტიფიკატით, კანონმდებლობის შესაბამისად.

მუხლი 14. საქონლის წარმოშობის სერტიფიკატი

1. საქონლის წარმოშობის სერტიფიკატი ერთმნიშვნელოვნად უნდა ადასტურებდეს საქონლის წარმოშობას მოეკვლე ქვეყანაში, რისთვისაც იგი უნდა შეიცავდეს შემდეგი მონაცემები:

ა) გამოშვებაზის წერილობით განაცხადის ბიის შესახებ, რომ საქონელი აკმაყოფილებს წარმოშობის შესაბამის კრიტერიუმს;

ბ) სერტიფიკატის გამცემი ქვეყნის კომპეტენტური ორგანოს წერილობით დასტურს იმის შესახებ, რომ სერტიფიკატში აღნიშნული მონაცემები ეჯუბრაია.

2. საქონლის წარმოშობის სერტიფიკატი წარდენილ უნდა იქნეს საქონლის საბაჟო გაფორმების დროს საბაჟო დეკლარაციასთან ერთად.

3. საქონლის წარმოშობის სერტიფიკატის ან მასში აღნიშნული მონაცემების ეჯუბრობაში ეჭვის შემთხვევაში საქართველოს საბაჟო ორგანოს შეუძლია თხოვნილი მიმართოს სერტიფიკატის გამცემ ორგანოს ან სხვა

საქართველოს რესპუბლიკა
№76. კვირა, 29 მარტი, 1998 წელი

საქართველოს კანონი

საბაჟო ტარიფისა და გადასახადის შესახებ

თავი VI. საგადასახადო შეღავათები

მუხლი 17. საბაჟოზე შეღავათები

1. საგარეო შეღავათები (საგარეო პრეფერენციები) საქონლის მიმართ დგინდება ამ კანონით და ისინი არ შეიძლება იყოს ინდივიდუალური.

2. საგარეო შეღავათები გულისხმობს უცხო ქვეყნებთან საეკონომიკო-პოლიტიკური ურთიერთობების პროცესში საქართველოს საბაჟო სამღვრის გადაკვეთისას საქონლისათვის ცალმხრივი ან ორმხრივი შეღავათების მინიჭებას.

3. საგარეოდან შეღავათების სახეებია:

ა) გადახდილი საბაჟო გადასახადის დაბრუნება;

ბ) საბაჟო გადასახადის გადახდისაგან განთავისუფლება;

გ) საბაჟო გადასახადის განაკვეთის შემცირება.

მუხლი 18. საბაჟო გადასახადის გადახდისაგან განთავისუფლება

საბაჟო გადასახადის გადახდისაგან განთავისუფლებულია:

ა) საქონლის ექსპორტი;

ბ) საქონლის რეექსპორტი. საქართველოს ტერიტორიაზე შემოტანისას რეექსპორტისათვის განკუთვნილ საქონელზე გადაიხდეططნება საბაჟო გადასახადი ან საქართველოს საბაჟო დეპარტამენტის მიერ დაიგზავნება საბანკო გარანტია ან შესაბამისი დირებულების შემოგანილი საქონელი გარანტიის სახით, ხოლო საქართველოს ტერიტორიიდან ამ საქონლის გაგზავნას უქმდება საბანკო გარანტია, გადამხდელს ურჩევნია საბაჟო გადასახადის გადახდილი თანხა ან გარანტიის სახით დაგიგზავნილი საქონელი ფაქტობრივად გაგანილი საქონლის დირებულების მიხედვით;

გ) საქართველოს ტერიტორიაზე ტრანზიტით გამავალი საქონელი;

დ) იმპორტული საქონელი საბაჟო საწყობებში მოთავსებისას. დაბეგვრა ხდება დადგენილი წესით, საქონლის საბაჟო საწყობებიდან თავისუფალ მოძოლეკვანი გამეფებისას, ხოლო სხვა საბაჟო რეჟიმის პირობებში — ამ რეჟიმის შესაბამისად;

ე) საქონლის იმპორტი სტაციონარ უბედურების, ავარიისა და კატასტროფის ლიკვიდაციის, აგრეთვე ჰუმანიტარული დახმარების მიზნით;

ვ) საქონლის იმპორტი, რომელიც გათავისუფლებულია ხელშეკრულებით გრანტების შესახებ, საქართველოს პრეზიდენტის ბრძანებულების შესაბამისად განსაზღვრული წესით;

ზ) საქონლის იმპორტი, რომელიც ფინანსდება გრანტებით ან უცხო ქვეყნის სახელმწიფო ორგანოსა თუ საერთაშორისო ორგანიზაციის მიერ გაეცემული მეღვიათანი ერეკლეებით, რომლებიც შეიეკვეს გრანტის ელემენტს არანაკლებ 25 პროცენტის ოდენობით. გრანტის ელემენტს განსაზღვრავს საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო საქართველოს პარლამენტთან შეთანხმებით, კრედიტის ფარგლებში გადასახდელთა დისკონტირების გზით დისკონტის განაკვეთიდან გამომდინარე, კრედიტის პირობების შესაბამისად;

თ) საქონლის იმპორტი, რომელიც განკუთვნილია უცხო ქვეყნების დიპლომატიური და მათთან გათანაბრებული წარმომადგენლობების ოფიციალური სარეგლამენტისათვის, აგრეთვე ამ წარმომადგენლობების დიპლომატიური და აღმინისტრაციულ-გაქნილური პერსონალის (მათთან მეხოლეში ოჯახის წევრების ჩათვლით) პირადი სარეგლამენტისათვის განკუთვნილი საქონლის იმპორტი, ასევე უცხო ქვეყნებში საქართველოს დიპლომატიურ წარმომადგენლობათა ქონების იმპორტი;

ი) საქონლის ღროებითი შემოგანა საქართველოს ტერიტორიაზე;

კ) საექსპორტო პროდუქციის დასამზადებლად განკუთვნილი ნედლეულისა და ნახევარფაბრიკატების, აგრეთვე გარა-შესაფუთი მასალის იმპორტი ფაქტობრივად ექსპორტირებული მზა პროდუქციის მოცულობის ფარგლებში. ამ ნედლეულისა და ნახევარფაბრიკატების, გარა-შესაფუთი მასალის საქართველოს ტერიტორიაზე შემოგანისას გადაიხდეططნება საბაჟო გადასახადი ან დაიგზავნება საბანკო გარანტია ფაქტობრივად ექსპორტირებული მზა პროდუქციის მოცულობის მიხედვით;

ლ) ფიზიკური პირის მიერ უცხოეთიდან ყოველი შემოსვლისას შემოგანილი 300 ლარამდე ღირებულების საქონელი, საქართველოს პარლამენტის 1996 წლის 13 ივნისის № 273-II-ს დადგენილებით განსაზღვრული წესით შესაბამისად;

მ) ხორბლის, ბაგეშვთა კვების პროდუქტებისა და დიაბეტური კვების ამ პროდუქტების იმპორტი, რომლებიც მარტივებულია ასეთად;

ნ) ქართველ ელჩისეოსთა და საქართველოს მოქალაქეთა სამღვრარგარეთ გამოყენებული შემოქმედებითი და ეკონომიური ნაწარმოებების იმპორტი;

ო) 16 დასახელების ფარმაცევტული პროდუქციის იმპორტი საქართველოს ფინანსთა, ჯანმრთელობის დაცვის, სოფლის მეურნეობისა და ხერხათან სამინისტროების მიერ დამტკიცებული ჩამონათვალის შესაბამისად;

პ) საერთაშორისო საბაჟო გადამიდევებისას საავეიაციო საწვავი, სპპარი მასალები და სხვა სამიმმართველო ტექნიკური სამუალებები, სამოქალაქო ავიაციის საერთაშორისო წესების შესაბამისად;

ჟ) მაგუფის იმპორტი.

თავი VII. საბაჟო გადასახადის დარიცხვა და გადახდევინება

მუხლი 19. საბაჟო გადასახადის დარიცხვა და გადახდევინება

1. საბაჟო გადასახადის დარიცხვა ხდება საქონლის საბაჟო ღირებულების მიხედვით და იგი გადახდევინება საქართველოს საბაჟო სამღვრის გადაკვეთისას საბაჟო ორგანოების მიერ საქონლის საბაჟო გაფორმებამდე სხვა საბაჟო გადასახადებთან ერთად.

2. საბაჟო გადასახადის გადახდევინების საფუძველია საგეთრთო-საბაჟო დეკლარაცია.

3. საბაჟო გადასახადის თანხის გასანაზღვრისას უცხოური ვალუტა გადაიანგარიშება საქართველოს ეროვნულ ვალუტაში, საგეთრთო-საბაჟო დეკლარაციის გაფორმების დღისათვის არსებული საქართველოს ეროვნული ბანკის კურსით.

თავი VIII. დასკვნითი და გარდამავალი დებულებანი

მუხლი 20. გარდამავალი დებულებანი

1. ამ კანონის მე-10 მუხლის მე-3 პუნქტით გათვალისწინებული ნორმატიული აქტის ამოქმედებამდე, დაბეგვრის მიზნით იმპორტული საქონლის საბაჟო ღირებულება განსაზღვრის მხი საკუთრებელი ღირებულების მიხედვით.

2. 1998 წლის 1 აპრილამდე თამბაქოს ნაწარმის (თამბაქოს ნეღლეულის გარდა) იმპორტი საბაჟო გადასახადით არ იბეგრება.

3. ამ კანონის მე-6 მუხლის მე-3 პუნქტისა და მე-7 მუხლის მე-6 პუნქტის ალსრულების მიზნით, საქართველოს ფინანსთა, ეკონომიკის, ვაჭრობისა და საგარეო ეკონომიკური საქმიანობის, სოფლის მეურნეობის სამინისტროებსა, ხელი საბერობის შემხებლებში — სხვა სამინისტროებთან, სტატისტიკის სახელმწიფო დეპარტამენტთან და სხვა უწყებებთან ერთად, სისტემაგურად წარმოებული ანალიზის საფუძველზე, მეიმუშაონ სარეკომენდაციო წინადადებები სუმინერი და/ან განსაკუთრებული საბაჟო გადასახადების შემოღების აუცილებლობის შესახებ ამ წარდგენილ ისინი საქართველოს პარლამენტის საფინანსო-სამეურნეო, ეკონომიკური პოლიტიკისა და რეგიონების, აგრარულ საკითხთა, დარგობრივი ეკონომიკის კომისიებს.

4. სუმინერი და/ან განსაკუთრებული საბაჟო გადასახადების შემოღების შესახებ შემუშავებული გადაწყვეტილების პროექტი აუცილებლობის შემთხვევაში საქართველოს პარლამენტს განსახილველად წარედგინება პარლამენტის რეგლამენტით გათვალისწინებული წესით, სავალდებულო საპარლამენტო პროცედურების გავლის გარეშე. პარლამენტის ბიუროს გადაწყვეტილების საფუძველზე.

5. ამ კანონის ალსრულების მიზნით, მისი ამოქმედებიდან ორი თვის ვადაში საქართველოს ფინანსთა მინისტრი გამოსცემს ამ კანონით გათვალისწინებულ კანონქვემდებარე ნორმატიულ აქტებს.

მუხლი 21. დასკვნითი დებულებანი

1. ეს კანონი ამოქმედდეს გამოქვეყნებისთანავე.

2. ამ კანონის ამოქმედებისთანავე ძალადაკარგულად ჩაითვალოს:

ა) საქართველოს რესპუბლიკის სახელმწიფო საბჭოს 1992 წლის 21 ოქტომბრის დეკრეტი „საბაჟო გარიფის შესახებ" (საქართველოს რესპუბლიკის სახელმწიფო საბჭოს ნორმატიული აქტების კრებული, ტომი II, მუხ. 185);

ბ) „საბაჟო გადასახადების შესახებ" საქართველოს 1996 წლის 27 დეკემბრის კანონი (საქართველოს პარლამენტის უწყებანი, № 1-2 (33-34/7), 1997 წელი), გარდა მისი მე-4 მუხლის „ე" ქვეპუნქტისა, რომელიც ძალაშია 1998 წლის 15 აპრილამდე.

საქართველოს პრეზიდენტი
ედუარდ შევარდნაძე

ქ. თბილისი, 1998 წლის 20 მარტს.

საქართველოს პრეზიდენტის

ბრძანებულება

1998 წლის 27 მარტი ქ. თბილისი

„საქართველოს სამხედრო ძალების დასაკომპლექტებლად რეგიონის ოფიცერთა შემადგენლობის პირების 1998 წლის საქართველოს სამხედრო ძალებში გაწვევის შესახებ" საქართველოს პრეზიდენტის 1998 წლის 18 თებერვლის № 03 ბრძანებულებაში ცვლილების შეტანისა და მისი განსაზღვრულობის შესახებ.

საქართველოს კანონის „სახელმწიფო საიდუმლოების შესახებ" მე-7 და მე-8 მუხლების საფუძველზე:

1. შეგანილ იქნეს ცვლილება საქართველოს პრეზიდენტის 1998 წლის 18 თებერვლის №03 ბრძანებულებაში „საქართველოს სამხედრო ძალების დასაკომპლექტებლად რეგიონის ოფიცერთა შემადგენლობის პირების 1998 წელს საქართველოს სამხედრო ძალებში გაწვევის შესახებ" და ამოღებულ იქნეს ამ ბრძანებულების დანართი №1 და დანართი №2.

2. განსაიდუმლოებულ იქნეს საქართველოს პრეზიდენტის 1998 წლის 18 თებერვლის №03 ბრძანებულება „საქართველოს სამხედრო ძალების დასაკომპლექტებლად რეგიონის ოფიცერთა შემადგენლობის პირების 1998 წელს საქართველოს სამხედრო ძალებში გაწვევის შესახებ" (თან ერთვის).

3. საქართველოს თავდაცვის სამინისტრომ გააგარის ახსნა-განმარტებითი მუშაობა საქართველოს სამხედრო ძალების რეგიონის ოფიცრებით ხარისხიანად და დროულად დაკომპლექტებისათვის.

ე. შევარდნაძე

საქართველოს პრეზიდენტის

ბრძანებულება

1998 წლის 18 თებერვალი ქ. თბილისი

საქართველოს სამხედრო ძალების დასაკომპლექტებლად რეგიონის ოფიცერთა შემადგენლობის პირების 1998 წელს საქართველოს სამხედრო ძალებში გაწვევის შესახებ

საქართველოს სამხედრო ძალების სამხედრო შენაერთებისა და ნაწილების ფეხიფიგური სპეციალობის უმეტესი ოფიცერთა შემადგენლობის პირებით დაკომპლექტების მიზნით:

1. „სამხედრო ვალდებულებისა და სამხედრო სამსახურის შესახებ" საქართველოს კანონის მე-5 თავის 21-ე მუხლის, მე-5 პუნქტისა და მე-7 თავის 32-ე მუხლის პირველი პუნქტის „ა" ქვეპუნქტის შესაბამისად საქართველოს სამხედრო ძალების შენაერთებისა და სამხედრო ნაწილების დასაკომპლექტებლად 1998 წელს საქართველოს სამხედრო ძალებში 24 თვით გაწვეულ იქნეს სამეწყობრო სამსახურისათვის ვარგანი 30 წლამდე ასაკის რეგიონის უმეტეს ოფიცერთა შემადგენლობის 313 პირი საქართველოს თავდაცვის სამინისტროსა და საქართველოს სახელმწიფო საზღვრის დაცვის სახელმწიფო დეპარტამენტის მიერ წარმოდგენილი განაცხადის მიხედვით (დანართი №1 და №2).

2. საქართველოს სამხედრო ძალებში 24 თვით გაწვეულ რეგიონის ოფიცერთა შემადგენლობის პირებს მიეცეთ უფლება სამხედრო სამსახურის შემდგომი გაკეთისათვის ხელეკილისამებრ გააგრძელონ საქართველოს სამხედრო ძალების კაღრში სამსახური.

3. საქართველოს შეიარაღებისა სამინისტროებმა, უწყებებმა, საქართველოს პრეზიდენტის სახელმწიფო რწმენაგულებმა, ქალაქების მერიებმა, რაიონებმა და ქალაქების გამგეობებმა ქმედითი დახმარება აღმოუჩინონ საქართველოს რაიონებისა და ქალაქების სამხედრო კომისარიატებს საქართველოს სამხედრო ძალებში რეგიონის ოფიცერთა შემადგენლობის პირების გაწვევის ფაქიზებთა მეხრულების უზრუნველყოფად.

4. მიღებულ იქნეს ცნობად, რომ საქართველოს სამხედრო ძალებში 24 თვის ვადით გაწვეული რეგიონის ოფიცერთა შემადგენლობის პირება სამხედრო სამსახურის ბოლის პერიოდში ბარგებლებენ საქართველოს სამხედრო ძალების კაღრის ოფიცერთა შემადგენლობის პირებისაგან საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი ყველა უფლებითა და მეღიკეთით.

5. საქართველოს სამინისტროების, უწყებების, კომიტეტების, ფეპარტამენტების, კორპორაციების, ინსტიტუტების, საბაჟოსტოების, კონცერნების, ბიუროთაბუნების, სამეწარმოების, ორგანიზაციებისა ფ დაწესებულებების ხელმძღვანელებმა საქართველოს სამხედრო ძალებში 24 თვით გაწვეული რეგიონის ოფიცერთა შემადგენლობის პირები საქართველოს სამხედრო ძალებიდან ფიზიკურ ერთ თვეში ალადგინონ იმ თანამდებობებზე, რომელზეც მათ ეკავათ სამხედრო ძალებში გაწვევამდე ან თანაბარ თანამდებობებზე ხელეკალთან მიხედვით.

6. საქართველოს თავდაცვის სამინისტრომ (ე. ნალბანიძე) საქართველოს სამხედრო ძალების დასაკომპლექტებლად რეგიონის უმეტეს ოფიცერთა შემადგენლობის პირებს გაწვევა საქართველოს სამხედრო ძალებში განახორციელოს 1998 წლის თებერვალ-აპრილში.

7. საქართველოს თავდაცვის მინისტრმა ე. ნალბანიძემ გაწვევის შედეგები მომახსენოს 1998 წლის 15 მაისს.

ე. შევარდნაძე

დასასრული. დასაწყისი იხ. მესამე გვერდზე.

შერიგება — ვალდებულება ქვეყნის წინაშე

ХОШО ЧАРКЕЗИАНს, საქართველოს საგანგებო მეფრინველეთა დეპარტამენტის თავმჯდომარის მოადგილეს, რომელიც ნახევარ თბილისს იცნობს და რომელსაც მთელი თბილისი იცნობს, რედაქციაში წერილი არ მოუგანია, არც მოგონებებს წერა უფიქრია არასოდეს და არც რაიმეს გამოქვეყნება. ეს ჩემი ძმის ჯანსუღის საქმეაო. უბრალოდ, ისაუბრა, თვალს ერთის გადაკეთებით გახისენა ახლო წარსული, ჩვენი ცხოვრების ყველაზე კეთილიანი წლები.

მის თვალწინ ჩაიარა ამ ბობოქარმა დღეებმა. ყველაფერი საკუთარი თვალით ნახა – ღაღადი, სისხლი, გაუგანლილება, მაგრამ იმედი არასოდეს დაუკარგავს. სჯერა, რომ ერთხელაც იქნება ყველანი „საქართველოისტები“ გავხდებით და მაშინ ვერანაირი მგერი ვერ მოგვერევა.

ეფიქრობ, მისი ნაამბობი მეთხუთვლისთვის ალბუ საინტერესო იქნება.

ასე ჩამოვიყვანეთ

1991 წელს. თბილისში და საერთოდ საქართველოში დაძაბულობა კულმინაციას აღწევს. ოპოზიცია ტელევიზიის შენობაშია გამაგრებული. მოსკოვიდან ცნობილი მსახიობი არრილ გომიაშვილი მორეკავს: მოსკოველები ქართველები შეეგრძნეთ, ვეიანდა საქართველოსთვის რაღაც ვიღონოთ: ეფარდ შევარდნაძეს ეთხოვეთ, ჩამოიყვანს საქართველოში, ოპოზიციასა და ხეიანის მორის ჩაგიყენ და შეარიგოს. ბაგრატმა ეფარდს კაგებეო რიელი უარი გვეთხრა, მე პრეზიდენტობა მიეწალოდე გამსახურდიას, თუ ჩემგან რაიმე დახმარება სურს, თავითონ დამიკავშირდებაო... არრილ გომიაშვილმა მთხოვა სიტყვა ვნახო და გადაეცე მოსკოველი ქართველების აზრი – შევარდნაძის საქართველოში ჩამოსვლის თაობაზე.

ამ დავალებით მიეფიარე ტელეფონამი, იქ ჩემს ძმას ჯანსუღს ეხვეწა. მე რომ მეკითხონ, შევარდნაძე საქართველოში არ უნდა ჩამოვიდეს, – შეუბნება, ვინც დაიწყო ეს ამბავი, ისაა მაგებლის ბოლოძალი. მაგე ორივენი საეუბნათან მიეფიარნ. სიტყვა ჯანსუღს ეკითხება, მეს რას ფიქრობ ამ საკითხზეო. ჯანსუღი იფიქეს იმეორებს. სიტყვა კაგებეოოელად მიეცხალეს: მეკარნაძეს აქ არაფერი ესაქმება, ეს ჩვენი გადასაწყვეტი საქმეა, მაგრამ თუ ჩვენი დახმარება სურს, თუ შეუძლია, დაეოწკოს ამიერკავკასიის ხალხების სარდალს და ეცნობოს ელეფონი ტელეფონია ჩაართვეთანონ, ხალხს სიმართლე რომ ეთხრაო.

მერე ის იყო, ცნობილი პარგიების ლიდერები გაეკმაყოფილნენ მოსკოვში შეეარნაძესთან – ვინდა თუ არა, ჩამოდი საქართველოში. ეს არ ჩაგიოდა, ვინ არ სთხოვდა. ეს არ უნდა დაკავეთ ეწყვეს.

აგენტომანია

მე და შეიადი ერთად გავეიმარდეთ. ჯაფარიძის ქუჩის №13-ში ერთ სარდულშე ეფხოვრობდით. სამი წელით ვიყავი მასზე უფროსი.

საქართველოს უსაფეს სპეციის თავმჯდომარედ არჩეულმე ორი კვირით ადრე ეოფორმის ავიეკეტე, მოსახლეობა ტყის უკანასნელ ჩეხვის ვაძი ხოდა.

შეხვედრის ბოლოს კოიერის ტყეში სუფრა გაიშალა.

შეიადმა შერან ჭაეკვიეატე, ირაკეი წერეთელი და ეკა ჭანტურია ახსენა, სამივეზე რუხეთის ბეეენაო, თქვა. მე ეუთხარი, ისინი პირიქით, შენ ეკამახან ბეეენს-მეთქი. დამაკვირდა ეს მაკოთხეა, შენი ამრთი, მე ეკან ბეეენთ ისინი. მე ეუთხარი: – შეიადო, არც ერთი თქვენენანი ბეეენი არ მყოინახართ, ეერ დაეიჯერეს, რომელმე რუსეთის სპეეციმსახურს ესსახურებოდეს და ასეთი სიტეეეებით ნუ სერით ერომნენთს-მეთქი.

განეშდა.

სუკის გენერალი იგონებს

ერთმა თანაკლასელი მყავს, სუკის გენერალი. ამკვანად მოსკოეში ცხოვრობს და შეშობს, დღესაც მოქმედი წევრეეია. ადრე საქართველოს სუკში შუშაობდა – მასთან შედიოდა ხელოვნება, მწერლობა და პრესა. ზეიადს ძალიან ახლოს იცნობდა.

გენერალმა ერთ კვიეს მიამბო (ეკვრიე მითხრა, ცნობილი ადამიანია, მაგრამ არ მინდა ეგვამხილო): ამოედან ერთხელ ჩემთან სუკში პრეგენსიათ რას ეკაეთ ანგარსიანდეს-მწყოინერიეს, საზღვარგარეთ რომ არ მიშეუბენო? გადაეხედე მის სახქმეს, მართლაც არაფერი ეთა ხაეკეთ. ვეუთარი, რომ არავის მისი ამ კეთხით შეშლეფა არ შეეძლო. თითქოს დავრწმეს, მაგრამ მის და არ მიდის. ამკარად ეგეოთა, სხეა ხაქმეშეა მოსული. მეოთი სხეა რაღაც გაეწუხებს-მეთქი – ვეკითხ. პირდაპირ დიაეეო – რაკომ ვამოეშეთ ზეიადი საკმრისლოდან, თავეეგმან ფილ დაუდგიო? ვეუთარი ეერაეოლ ბამძე, რეფო ჯაფარიძე, თამაშ ჭილაძე და ჯანსუღ ჩარკეაანი. გამოეუწერ-რეეკეი შეედოსმ დაეშეთეთ, მისი და კოსგეკის ადგილი ცისეეია, გაოეთ ეშეოოსმაბარ ესოოსმოეკოის ფიგმრითეთო.

ღღეს ის კაეი ზეიადსგეკის აღიარებული ლიდერია.

არ გვემეტებოდა

ეროლსაკ მ. გამსახურდია ბუსეერში იყო, ორჯერ მიეედი ჯანსუღთან და ეთხოვეკ, კიდოვეს და სიტეკის უთხრი არ მოკლას პრეზიდენტი, ბოლოს და ბოლოს კონსტანტინე ეამსახურდიას ეაკეა, ეოოლ-მეეილი ჰაკეს-მეთქი. ჯანსუღმა მიპასუხა: ჩვენ ნამდვილი სულელები ვართო, ის ეკეგეკრს, ჩვენსე არ ფიქრობს, ჩვენ კი მის სიეოოსლეეე

მივლინებით

სენატორად

ბუდიდლს შესახლებელში სამშვიდობო ძალების პოსტია. პირველად სწორედ ეს პოსტი გაგრძნობინებს, რომ კონფლიქტის მომიჯნავე რეგიონში ხარ და უსიამოდ გაგაგრძელებს. მიელინებით ჩახულ ადამიანს შეიძლება გაუჭინდეს ეს გრძნობა, თორემ ჩემი მეგზური, ვისთან ერთადაც სამეგობროდ გავეშმგზავრე, ბესიკ მიქაია უხერხულობას საერთოდ არ გრძნობს.

– ეს სამშვიდობო ძალებია, შეიძლება გაგვაჩერონ და თუ იარაღი გაქვთ, ნუ იტყვით. – ჩემს სამშობლოში როგორ უნდა გამსხრიალონ-მეთქი, უმეცეოფილოდ ეფიქი თუ არა, დასამშვიდებლად, – მიცნობენ და ისეც გაგვაგარეგენ, შეიძლება არც გაგვაჩერონსო, – მითხრა. პოსტზე 18-19 წლის პირველგვეკა ბიჭები (დაახლოებით, „კალაშნიკოვის" ზონა-მოძისანი) იყვიდნენ 12-კილომეტრიანი ზონის მეხოვრებთა უსაფრთხოებას, ჩვენ კი ისე გავიარეთ, კიდევ უფრო მეგზდ დაეწმენდი, მაინდამაინც არც აინგარეხვეთ, ვინ შედის და ვინ გადის. ისე, სიმართლე რომ ეთქვა, არც ეკეკეოობდა რაღე სამგრეფ მოსულებსა, ბუდიდლში ეკი ისეთი მისული-მოსული იყო მოქალაქეთა ახალგაბრდეული კაეშრის ენერეის ხილთან გამართული აქციის გამო, ერთი ამბათიგანი თუ ეეეეოოეე ჩვენი სიმშვიდის ფხიშეულ გეშაეეს.

ალბათ, ასეთმა შეხვედრამ თუ განაპირობა, ერთ-ერთი უპირველესი შეკითხვა-თაგანი **სამეგრელო-ზემო სვანეთის მხარეში პრეზიდენტის სახელმწიფო რწმუნებულს ბ[illegible]ნდო ჯ[illegible]ს** რომ დაეუსვი – რამდენად უწყობს ხელს რეგიონში სტაბილიზაციის რუსეთის სამშვიდობო ძალების ყოფნა?

**– ბუდიდლი ენგურს აქეთ 12-კილომეტრიან ზოლშია მოქცეული. ეს ზოლი, რა თქმა უნდა, მთელ სამეგრელოს არ მოიცავს. მე მას ეუწოდებდი ე.წ. სამშვიდობოს ზონას და ე.წ. სასაზღვრო ზოლს. იგი გარკვეულ სირთულეებს უქმნის რეგიონს. და როცა სტაბილიზაციისათვის შუშობას ეგეგმავთ და ღონისძიებებს ვანხორციელებთ, აუცილებელად უნდა გავითვალისწინოთ ეს ფაქტორი. არ არის დასაშალი, რომ ამ თავს იყრიან, – თამამად შემიძლია ვთქვა, – სხვადასხვა ჯურის ადამიანები, მათ შორის. მაგალითად, მაგალითად, ბიბრეკის წარმომადგენელები, დაბაგუფუბების, ფორმირებების წევრები, რომლებიც არავითარ სახელმწიფო სარეკვერაში არ შედიან. ყველას თავისი ინტერესი აქვს. ამიგომ ვითარება, რა თქმა უნდა, რთულია. საუბარი სამშვიდობოო ძალებზე-ერთობ რთული და ფაქიზი თემაა. – დაფიქრების შემდეგ მაძლევს კონკრეტულ შეკითხვაზე პასუხს. – მათ განსაზღვრული აქვთ თავიანთი უფლებები, რაც, თავის დროზე რომ შეეხრულებინათ, ახლა ასეთი მდგომარეობა არ იქნებოდა. მიუხედავად ამისა, მეთაჩნია, რომ მათ რაღაც შემაკავებელი ძალის უფლება ენიჭებთ.

– მიუხედავად ამისა, რაც ეეაღებათ, ის არ ეაოაკეთეს – თუნდაც ის ფაქი ალენშნოო, რომ ბაღლის რაიონში უნდა შესულიყვნენ ლტოლველები, მათ კი ამ პროცესისთვის ხელი უნდა შეეწყოთ.

– მართალი ბრძანდებით. მაგრამ, ალბათ, აქეკ არსებობს ობიექტური მიზეზები. ბევრი ხელმძღვანელი გამოიეკალა ამ წლებში. ახლა ახალი ხელმძღვანელია – გენერალი კორობკო. ჯერ ჯერობით კარგად არ ვიცნობთ ერთმანეთს, მაგრამ ჩვენ ძალიან მწვავედ ეკ პრინციპულად ვიყენებთ საკითხს იმის თაობაზე, რომ შესრულდეს ორმხრივ ხელშეკრულებებში ჩადებული პირობები. გენერალი კორობკოც ოთხშაბათს ჩვენთანშეგაბა. ენახოთ, ღრო გვიჩვენებს, რა იქნება.

ამასთან ერთად, მიღებული იყო დამბგებთა ენენკენი, რომ 12-კილომეტრიან ზონაში, აქეთაც და იქეთაც, დანაშაულობათა წინააღმდეგ ერთობლივი შუშობა გაგვეწია, რაც იმას ნიშნავს, რომ ორივე მხარის სამართალდამცავი ორგანოებეს ერთობლივ ძალით უნდა აღკვეთილიყო დანაშაულობები და ამიმი აქტიური მონაწილეობა უნდა მიეღოთ სამშვიდობო ძალებს. ამ შეთანხმებამ მაინდამაინც ხელშესახები შედეგი ვერ გამოიღო, თუ არ მივიღეთ მხედველობაში იმას, რომ დიდი ძალისხმევისა და მრავალჯერ თხოვნის შემდეგ შესაძლებელი გახდა დამბგებითი ძალების შემოყვანა 12-კილომეტრიან ზონაში, ძირითადად იმისთვის, რომ ენერეის ზოლი დაგვეცვა. ეს აუცილებელიე არის. ბაკავთ ძმეკენი, ვაჭრობენ ადამიანებით. მას შემდეგ, რაც ეს ბაკეთდა, შეიძლება ითქვას, შედარებით უკეთესი დგომარეობაა, მაგრამ ჯერ ყველაფერი მოწესრიგებული არ არის.

ფაქტი № 1

ბაღლის რაიონის სოფელ ხაბეუროს ჩეკალეს დასახლებიდან აფხაზი პოლიციელების მიერ 4 თებერვალს გატაცებული ზუგდიდელები: იური ჯიქია, ნიკა კალანდია და იური ბუკია ჯერაც არ გაუთავისუფლებიათ.

აფხაზი პოლიციელები მათ სპასპორტო რეჟიმის დარღვევაში ადანაშაულებენ და გამოსყიდვის მიზნით მშობლებისგან დიდძალ თანხას ითხოვდნენ. ამ ხნის მანძილზე დასახლებული თანხის შეგროვება ვერ მოხერხდა. ამჟერად კი, სპეპარატისტები მათ სანაცვლოდ აფხაზი ტყვეების გაწთავისუფლებას ითხოვენ, რომლებიც სერიოზული დანაშაულისათვის არიან დატყვევებულები. აფხაზთა ტყვეობაში მყოფი ზუგდიდელი ახალგაზრდების მშობლები აღშფოთებული არიან ამ ფაქტით და ადამიანის უფლებათა დაცვის საერთაშორისო ორგანიზაციების რეაგირებას ითხოვენ.

ფაქტი № 2

3-6 მარტს ბაღლის რაიონის სოფლებიდან ლუმფერიშიდან და რეფიდან აფხაზი პოლიციელების მიერ მუქარითა და ძალის გამოყენებით წაყვანილი ამავე სოფლების მეხოვრეულების კუშია პირგამოსახა და მალიან დანელილას ადგილსამყოფელი ჯერაც უცნობია.

– დამნაშავეთა სამყაროს ხელს არ უნდა აძლევდეს წყნრიდი. ალბათ, ამიგომაც ხდება პროვოკაციები – აფეთქებები რეხმი, ზუგდიდში, წალენჯიხაში...

– სამშვიდობოს ძალებს გაკვანის საკითხი როცა დადგება, ისინი ამბობენ, ჩვენ რომ არ ვიყოთ, შეიძლება უფრო მეტი გართულებები მოხდეს ამ მონაშეო. შეიძლება დაეთანხმო, შეიძლება არ გაიზიარო მათი მოსაზრებები – ერთიანი აზრი ეს მიდგომა არ არის სამშვიდობოო ძალებისადმი.

– იმ მონის მოსახლეობა რას ამბობს?

– ყველა არა, მაგრამ ბევრი იმის მომხრე, რომ არ გაიყვანონ ეს ძალები. ამას ასაბუთებენ, არგუმენტებიი აქვთ – ასეთ შემთხვევაში შეიძლება აფხაზებმა შემოიყვანონ ძალები, დაჯგუფებები შემოვიდნენ, ბუნებრივია, აქედანაც შეეა ძალება, ერთი პროვოკაციაა კი დიდ სისხლსა და გართულებებს გამოიწვევსო. რა თქმა უნდა, ეს მაში უსაფუძვლო არ არის. ისიც საფიქრებელია, როგორ იქნება დაცული ენგურჰესის საბერეოში არსებული ძალოვანი კვანძი, სადაც სამშვიდობო ძალები აკონტროლებენ ნიგუეიციას.

ასე რომ, ბევრი მომენტია გასათვალისწინებელი, ჩვენ მარშან ვითხოვდით, სამშვიდობო ძალები გადაადგილებულიყვნენ მიგნთ – ქვეეი ბაღლის ტერიტორიაზე, მაშინ არ დაეთანხმნენ ამას, თუმცა ახლა უკვე სრულდა მეორე მოთხოვნა – სამშვიდობო ძალების ხელმძღვანელობა სოხუმიდან ბაღლში გადმოსულიყო (ამჟამად, ქრაქეკეულად, დარსულებია ზგალის გადმოგანის ძირითადი ღონისძიებანი. თუმცა, სამშვიდობო ძალების ხარდლობა კეკლე სოხუმში რჩება და ბაურკეველია მისი ბაღლი დისლიცირების საკითხის საბოლოო გადაჭრა).

ამ საუბარში ეფიკეთი, რიცა მხარის ბუბენაგრის ენერეის ხიდზე გამართული აქციის მონაწილეთა – ხახალო მოძრაობა „დაალეოსა და მშვიდობიანი თანაგზურეებისათვის" – მიმართეის ბეეჭდი შემოეგანეს. ბონდო ჯიქიამ მშვიდად ჩაეკითხა, ბაეღიმა და გამომწყოდა.

„1998 წლის 12 მარგს ქ. ზუგდიდში შეეკრება სამეგრელოს საბოგადოებრივობის ფორუმი, რომელიე აფხაზეთთან დაკავშირებული პრობლემების განხილვას მიეძღვნა. ფორუმის მონაწილეთა ინიციატივით მესამე დღეა მდინარე ენგურთან მიმდინარეობს სამეგრელოს მხარის სხვადასხვა რაიონის და ფენილთა წარმომადგენლების მშვიდობიანი აქციაა. აქციის მონაწილეთა მთავარი მოთხოვნაა სახალხო დიპლომატიის საყოველთაოო ალაარებული პრინციპების ფარგლებში აფხაზ საზოგადოებრიობასთან ფართოსმსჯავსიანი დიალოგის დაწყება.

აღნიშნული იდეის განხორციელებისათვის ფორუმის ფარგლებში საფუძველი ჩაეყარა ახალ სახალხო მოძრაობას – „დიალოგისა და მშვიდობიანი თანაგზურეებისათვის".

უკანასკნელი წლების განმავლობაში განვითარებულმა მოვლენებმა და შექმნილმა გაუსაძლისმა მდგომარეობამ ცხადყო, რომ გამოსავალი აფხაზი და ქართველი ხალხის ერთობლივ ძალისხმევაშია.

ახალხო მოძრაობის საორგანიზაციო კომიტეტი მამართავს აფხაზი საზოგადოებრიობის წარმომადგენელს არსებული პრობლემების მოგვარების, მომავალი მშვიდობიანი თანაცხოვრების საფუძველის ჩაყრის მიზნით, დიალოგის დიალოგი აფხაზი და ქართველი ინტელიგენციის, ახალგაზრდობის, საზოგადოების სხვადასხვა ფენის წარმომადგენელთა მონაწილეობით.

მოვუწოდებ ყველა კეთილ ნების ადამიანს, ხელი შეუწყოს ამგვარი ინიციატივის განხორციელებას. ღრმად გვწამს, რომ აფხაზი და ქართველი ხალხის მომავალ მშვიდობიან თანაცხოვრებას ალტერნატივა არა აქვს".

ბეეეეეანი მიმართეეს ტექსტს და ბუბერნაგორს მიეუბრანეი: – ნეთუ, აქამდე არ უნდა ვეეეფიქრა სახალხო მოძრაობაზე – უმეალოდ ხალხის ჩართვაზე ამ კონფლიქტის მოგვარებაში? განა იგივე ცხინვალის რეგიონში არ დაეწყწუნდით, რომ ამ პროცესს – სახალხო დიპლომატიის უფრო მეტის გაკეთება შეუძლია, ვიდრე შუამავლების ინსტიტუტს?

– აფხაზეთის პრობლემების მოწესრიგების მიმნით „სახალხო დიპლომატიაზე" ამოქმედებისათვის კონკრეტული წინაადგებები კარგა ხანია შემუშავებული ბეგაქვს – დაგარქვათ მას სამოქმედო პროგრამა, რომელიე, რა თქმა უნდა, სამოშველოდ დასხვეწვება. ეს წინაადგებები ბეგიეანთ ქვეყნის ხელმძღვანელობას და ეელოდებით 19 მარგის სამგზის გადაწყვეტილებას (ინტერვიუ 18 მარგს არის ჩაწერილი). ენახოთ, რა შედეგს გამოიეეს სამიაკს შუამბა. ოღონდ ქართველ-აფხაზური კონფლიქტი მოგვარდეს, ხალხი თავეს ეერას დაუბრუნდეს, ისეე ადგეგს ის გრანდიეეული ურთიერთობა, რაე ქართველებს და აფხაზებს ერთმანეთთან ბეეონდეა და ამ ოღეს აეგორი ვინ იქნება, რა მნიშვნელობა აქვს. ახალგაზრდები ძალაან კარგი მოთხოვნით გამოდან (აქეეის მიმდინარეობის შესახებ ჩვენი კორესპონდენტების ბეეე ჭედის მასალაეს სისტემატურად აქვეეეენდეი „საქართველოს რესპუბლიკა" და ეკ დაწვრილებით ალარ ეეეეერდეი – ბ. მ.) მშვიდობიანი თანაცხოვრება – აი, რა არის ერთადერთი გზა ბაღარჩენისა.

– თუ საიდუმლო არ არის, იქნება ჩვენს მკითხველსაც გავაეცნოთ თქვენი წინაადგებები? – ვთხოვე ეს სამოქმედო პროგრამა მაჩვენოს.

წინაადგებები კი ერთობ სერიოზულად არის, შედეკენილი და საქმეში ღრმად ჩახედული ადამიანის ნიშნით არის დადდასმული.

წინაადგებებს აეგორია ამრთი, **აუცილებელია შეიქმნას სახალხო დიპლომატიის საკოორდინაციო საბჭო, რომელშიც შეიძლება შეეიღნენ პრობლემებთან დაკავშირებით ღრუბლით საპარლამენტო კომისიის, ადამიანის უფლებათა დაცვისა და ეროვნულ უმცირესობათა საკითხების კომიტეტის, მარეაციისა და უცხოეთში მცხოვრებ თანამემამშელეთა საქმეების კომიტეტის, აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის უმაღლესი საბჭოს, მინისტრთა საბჭოს, საქართველოს პარლამენტის საზოგადოებრივ ურთიერთობათა სამსახურის წარმომადგენლები.**

ასევე საჭირო შემუშავდეს სახალხო დიპლომატიის საბჭოს საქმიანობის სამუშაო გეგმა, გათვალისწინებულ უნდა იქნას: კონკრეტების დამყარება სახალხო დიპლომატიის საერთაშორისო და რეგიონულ ორგანიზაციებთან;

აფხაზეთში და საქართველოს სხვა მხარეებში მცხოვრეს სამშეალო ომის მონაწილეთა შეხვედრები;

საერთაშორისო მოძრაობის „ექიმები სადღვრებს გარეშე" ეგიდით შეხვედრების მოწყობა ქართველი, აფხაზი და სხვა ეროვნების ჯანდაცვის მუშაკების მონაწილეთათვის;

საერთაშორისო ორგანიზაციის „საქართველოს ქალები მშვიდობისათვის" ეგიდით შეხვედრის მომზადება ქართველი, აფხაზი და სხვა ეროვნება. ქალებისა და ქალთა ორგანიზაციების წარმომადგენელთა მონაწილეობით;

საქართველოს რომელიმე ქალაქში სხვადასხვა ეროვნების დელეგის შეხვედრა ღეეიზეთ: „ომსაკე ბრალი ექნების, უწყალოდ ხმლით დაჭრილისა";

საქართველოში მოქმედი ამერიკიანელი, სომხური, ბერძნული, ებრაელი, ოსური, რუსული სამოგადოებრივი ორგანიზაციებისა და მოძრაობების წარმომადგენელების შეხვედრები აფხაზეთის შესაბამისი ორგანიზაციების წარმომადგენელთა მონაწილეობით;

ახალგაბრდული ორგანიზაციების წარმომადგენელთა შეხვედრების მომზადება;

ქართველთა და აფხაზთა დიასპორების წარმომადგენლების შეხვედრების ორგანიზაცია მოსკოვში, სანქტ-პეტერბურგში, კიევში, სოჭში, ელადიკეკაზეში, ბათუმში, თურქეთის რომელიმე ქალაქში;

„მშვიდობიანი კიკეასიის" ინიციატივის შესაბამისად კიკეასიის რეგიონების უხუცესთა წარმომადგენლების შეხვედრა ქირჩეი ჩერკესეთში ეეეეთ: „ხეკისბერი გიორგა ბრძანებს", ან „ბიმბრიელის ბანაენი" და ა.შ.

ქართველ და აფხაზ ეკრნალისტთა შეხვედრა ღეეიზეთ: „ენენურს ბაღლა და გამოლმა", ან „გამარჯობა, აფხაზეთო, შენი", ან „აღეადგინოთ ყველა ხიდი ენენურზე";

ქართულ და აფხაზურ პრესაზე, საინფორმაციო სამუალებებში ბეეონრნალი მეენერეების, საზოგადო მოღვაწეების პუბლიკაციების გაეცალ-გამოქვეყნება;

ისაორიული ნარკვევების: „ხუკუნია მარეამეაე", „მარეამეიეები და ადიღიანები", „სიმეგრელო და აფხაზეთი" და ა.შ. მომზადეკ. მსგავსი ნარკვევების მომზადება აფხაზი მეენრეების მიერ თანაეცხოვრების, ქმობისა და მეგობრობის ტრადიციებზე, სამშეალო ომში ერთობლივი თავდადების მაგალითებზე და ა. შ.

საქართველოს მეენერეებთა აკადემიის ინიციატივით ქართველ და აფხაზ მეენერეთა შეხვედრა;

საქართველოსა და აფხაზეთის კინოს, თეატრსა და ხელოვნების მუშაკთა შეხვედრების მომზადება ღეეიზეთ: „კუკლეკრასთა და ტრადიციათა ღიალოგი ბრძეკლეთა";

„მშვიდობიანი კიკეასიის" ეგიდით და სახქართველოს საპაკრარიკოს ინიციატივით კიკეასიის რელიგიურ კონფესიათა წარმომა-

ეროვნული ბიბლიოთეკა
ეროვნული ბიბლიოთეკა

სამშობლოში

ფენომენების შეხვედრა კონფლიქტის ზონის ეკლესიების წარმომადგენელთა მონაწილეობით;

ქართველ და აფხაზ პრაქტიკოს პოლიტოლოგთა შეხვედრათა სერიის ორგანიზაციას ფევზმთ: „სიტყვა ეძლევა 50-ათეული", „სიტყვა ეძლევა 60-ათეული", „სიტყვა ეძლევა 70-ათეული", „სიტყვა ეძლევა 80-ათეული"; ქართველ, აფხაზ, ოს, სომეხ, ებრაელ (და ა. შ.) ბიზნესმენთა შეხვედრა.

სამურმაყანოს სოფლების ქართულ და აფხაზურ მხარეებს შორის ღალეიტი ფევზმთ: „საერთო მიწა, საერთო ცა, საერთო სახლი", ან „რა გვაქვს გასაყოფი" (ხხორთოლი, წარჩე, ბეფიი, ილორი, აგუბეფილი, ფოქვეში და ა.შ.);

ქართველი და აფხაზი ეროვნების განათლებისა და კულტურის მუშაკების შეხვედრაის ორგანიზაცია ფევზმთ: „ბეფხოლის საუკუნე";

ამ და სხვა უფრო საინტერესო და რეალური წინადადებების თავმოყრა, საპჭოშე დამკვიდები და ადაგმაგანა სოხუმში, ასევე წერილის მომზადება აფხაზეთშიე სახალხო დიპლომატიის ანალოგიური სამსახურის შექმნისა და თანამშრომლობის თაობაზე.

ეიალე წინადადებების შემუშავება წინასწარი კონკრეტების ფორმის, უსაფრთხოების გარანტიების თაობაზე, რომელშიე ჩაერთვებიან შესაბამისი სახელმწიფო სტრუქტურები, საერთაშორისო ორგანიზაციები, სამშვიდობო ძალების და ბიჯოს შეთანაყურთა წარმომადგენლები.

წინადადებები უკვე გამოქვეყნდა. ახლა აფშემდეგ კი დიალოგმა ასეთი სახე მიიღო:

ᲙᲘᲚᲔᲑᲘᲡᲠᲘ: – მათი მოთხოვნები მოსეკეთ და გადავეყიდო ბიჯოს ᲑᲐᲖᲐ-ᲑᲐᲜᲐᲚᲘ სოხუმში. აქეიის მონაწილეები მოთხოვეენ ეაიძულოთ აფხაზთა მხარე, მოვიდნენ შესახვედრად. ჩვენ ამის უფლება არა გვაქვს. ხიი ᲑᲔᲝᲛᲪᲝᲠᲑᲔᲚᲘ ᲔᲐ ᲐᲠ ᲔᲒᲐᲜᲘᲗᲔᲑᲔ.

ᲧᲝᲛᲝ: – ჩვენ ვთხოვთ აქეიის მონაწილეებს, გააგარონ ბიჯოს დამკვირვებლები და სამშვიდობო ძალები.

ᲙᲘᲚᲔᲑᲘᲡᲠᲘ: – ჩემთვის გასაგებია არის მათი მოთხოვნები და მისალებია.

ᲔᲠᲔᲠᲘᲙᲘᲗᲘ: – ვისთან სურთ საუბარი?

ᲧᲝᲛᲝ: – ჩვენ უფრო ადრე დავიწყეთ მუშაობა ამ მიმართულებით. გვაქვს კონკრეტული ᲔᲒᲜᲐ. ახალგაბრდებშა მოვლენების გაესწორეს. ამ დიალოგის დაწყება კი აუცილებელია, თუმცა უფრო მისაღები ᲤᲝᲠᲛᲘᲗᲘᲗ.

ᲔᲠᲔᲠᲘᲙᲘᲗᲘ: – მათ იქ ᲑᲚᲝᲛᲪᲝᲠᲑᲔᲚᲘ მოაწყეს.

ᲧᲝᲛᲝ: – გთხოვთ, ორი დღე მოითმენოთ. აქეიაა დამთავრდება და ვამეელენებთ, სახალხო დიპლომატიაა თავის სიტყვას იტყვის.

ᲙᲘᲚᲔᲑᲘᲡᲠᲘ: – ჩემთვის მისაღებია დემონსტრაციაა, მაგრამ უამისოდ უკეთესია.

იმეელინან დიემშვიდობა ᲑᲔᲝᲛᲪᲝᲠᲑᲔᲚᲘ ხელმძღვანელი მხარის გუბერნატორს.

მათი ᲧᲐᲡᲔᲚᲘ შემდეგ ᲑᲝᲜᲔᲚᲘ ᲯᲝᲕᲐᲚᲘ აქეიის ორგანიზაციის, პარლამენტარ ბეეან ᲒᲣᲜᲔᲐᲚᲘ ესაუბრა ᲒᲔᲚᲔᲣᲜᲘᲜᲔᲚᲘ ᲔᲐ სხხოეა, აქეიის მოთხოვნები იეიეე ყოფილეყო და თემა არ შეეეკალთ, რადგან ᲓᲐᲛᲘᲠᲣᲚᲘᲡᲔᲚᲘ არ იყო პროვოკაციები. – მარე კი პასუხისმგებლობა მე და ᲨᲔ დაეეკისრეს, ამიგომ სიფრთხლეა საჭირო, – უკვე მერამდენეე უმეორებდა.

– ეს ხომ ᲑᲔᲠᲚᲝᲕᲐ სამშვიდობო ძალებზე, მათ არ უშვებენ ხიდზე. თქვენი მოსაბრებები?

– ეს არ არის ᲑᲔᲠᲚᲘ. მათ არა აქვთ საშუალება, უშუალოდ ᲔᲜᲐᲠᲘᲡ ხიდიდან მოაწოდონ საკვები, მაგრამ არსებობს მემოელთი გზები და მათ არაეინ აკავებს.

– ᲓᲘᲐᲚᲝᲒᲘᲡᲢᲘ მონაწილეობა აქეიაში ამ აქეიას ᲰᲝᲚᲝᲒᲘᲙᲘᲡᲢᲘ ᲛᲣᲨᲐᲝᲑᲡᲐᲗᲐ ᲐᲫᲚᲔᲒᲡ.

– არა. ისინი მონაწილეობენ არა როგორც ᲓᲘᲐᲚᲝᲒᲘᲡᲢᲘ, არამედ როგორც მოქალაქეთა ᲯᲒᲤᲘᲡᲘᲡ ᲬᲔᲠᲘᲚᲘ.

– მართლა მოსაალოდნელია მანიფესტაცია ᲒᲐᲔᲚᲘ რაიონსაკენ?

– არავითარი მანიფესტაციაა არ იქნება. ყოველგვარი პროვოკაციაა მოსალოდნელია, მაგრამ ჩვენი მხრიდან სიტუაციაა კონტროლდება.

– ᲓᲘᲐᲚᲝᲒᲘᲡᲗᲘᲡᲘᲗ ᲰᲣᲛᲐᲜᲘᲢᲐᲠᲣᲚᲘ დახმარების შემცირება აბსოლუტს მდგომარეობას რეგონში? აბ ხომ ყველაზე მეტი ᲔᲒᲔᲚᲘᲡᲔᲚᲘ.

– რა თქმა უნდა, მძიმე მდგომარეობაა, მაგრამ ᲰᲣᲛᲐᲜᲘᲢᲐᲠᲣᲚᲘ დახმარების ᲒᲐᲜᲐᲬᲘᲚᲘᲡ საქმეს თვითონ ეს ორგანიზაციები უძღვებიან, ვინც იძლევა. რამდენიმე ორგანიზაციამ ამოწერა თავისი პროგრამები, ამიგომ ᲰᲣᲛᲐᲜᲘᲢᲐᲠᲣᲚᲘ დახმარება შემცირდება. დონორი ქვეყნები უნდა მოიტანონ.

– რა კეთდება ᲔᲒᲔᲚᲘᲡᲔᲚᲘᲡᲗᲐᲗᲘᲡ თქვენი მხრიდან?

– 120 000 ᲔᲒᲔᲚᲘᲡᲔᲚᲘ ᲒᲣᲯᲐᲡ რეგიონში. თვით ᲬᲣᲯᲔᲚᲘᲗ – 60 000. რა თქმა უნდა, ᲬᲣᲯᲔᲚᲘᲗ ᲛᲬᲐᲓ არ იყო ამდენი ხალხის მისაღებად და ძალიან დიდი ᲒᲐᲯᲐᲠᲘᲡᲗᲕᲘᲡ არის, მაგრამ ქვეყნის ხელისუფლების მთავარმა გამოყოფილი დახმარება შეუფურხებელად გაიცემა.

– ᲗᲣ ᲮᲝᲛ ᲑᲔᲠᲚᲝᲕᲐ ᲐᲠᲐᲥᲛᲔᲑᲘᲗ?

– მძიმე სიტუაციაა, სამოქალაქო ომის შემდეგ საწარმოების მოლიანად აღდგენა ვერ ხერხდება. თუკი სურეალი აქვთ, ვაძლევთ მიწას, რათა იქ მოსავალი მოიყვანონ.

– მეთარიანეული ფორმირებებთ: შესახებ რას ᲧᲐᲒᲘᲗᲔᲗ?

– ოფლავ თუ მაინც შენდობით, ᲒᲣᲓᲘᲗᲔᲗ, რომ ამ ფორმირებს შესახებ არაფერი ვიეი, „თეთრი ᲚᲔᲒᲝᲜᲘ" არ არსებობს. შეიძლება იყოს რამდენიმეკაციანი მეთარიანეული ᲯᲒᲣᲤᲘ, მაგრამ ეს არ არის ფორმირება. ისინი არავის არ ᲔᲛᲝᲩᲘᲜᲔᲑᲘᲐᲜᲔ.

– მართლა ასლან აბაშიძე ᲩᲐᲠᲗᲝᲠᲔ ᲥᲐᲠᲗᲣᲚ-ᲐᲤᲮᲐᲖᲣᲠᲘ ᲛᲝᲚᲐᲪᲐᲠᲐᲪᲘᲔᲑᲨᲘ? რა შეუძლია გაკეთოს მან?

– მე არ ვიეი, რა შეიძლება გაკეთოს აბაშიძემ. მას თავად ᲯᲘᲗᲮᲝᲗᲐ. ᲠᲔᲖᲘᲓᲔᲜᲢᲗᲐᲡ შეთანხმებით აჭარის ᲔᲚᲔᲒᲐᲪᲘᲐ იყო აფხაზეთში. ᲩᲕᲔᲜ ᲒᲕᲝᲜᲠᲗᲣ, სხვა რეგიონებსაც, რომ ᲧᲝᲠᲜᲔᲚᲘᲡᲘᲗᲠᲘ გახდეს ᲣᲠᲗᲘᲔᲠᲗᲝᲜᲔᲑᲘ. მე იქ მეგობრები მყავს, ეხვეპიან კიდეე ᲔᲠᲗᲘᲐᲜᲘᲗ. ᲨᲔᲕᲘᲯᲔᲠ ᲒᲣᲯᲐᲚᲘ ᲒᲐᲔᲚᲘ რაიონში. ᲯᲔᲚᲘᲡ ᲚᲔᲛᲘᲐᲡᲐᲒ.

– რეგიონში ᲒᲤᲠᲝᲠᲛᲝᲜᲘᲗ ᲘᲠᲘᲒᲔᲚᲘᲐ, რატომ?

– ᲒᲤᲠᲝᲠᲛᲘᲗ არ ᲘᲠᲘᲒᲔᲚᲘᲐ, მაგრამ არის ხალხი, ეისაც არ უნდა სᲑᲐᲓᲔᲚᲘᲐᲘᲗ საქართველოში. სხვადასხვა ხალხია.

– ᲒᲐᲛᲘᲡᲐᲮᲘᲚᲘᲗ ᲗᲣ ᲛᲝᲜᲐᲬᲘᲚᲔᲑᲘ?

– ᲩᲕᲔᲜ ᲐᲡᲔ ᲐᲠ ᲒᲣᲜᲔᲚᲘᲗ. შეიძლება იყვნენ ᲝᲠᲘᲔᲜᲢᲐᲪᲘᲘ, ᲙᲠᲘᲛᲘᲜᲐᲚᲣᲠᲘ დაჯგუფების წევრები.

– ᲐᲭᲕᲠᲗᲔᲑᲘᲗ ᲗᲣ ᲐᲠᲐ ᲐᲕᲒᲝᲠᲔᲑᲘᲗ ᲐᲥᲔᲘᲘᲡ ᲚᲔᲓᲔᲠᲘᲗ ᲛᲝᲜᲐᲬᲘᲚᲔᲑᲘᲡ ᲡᲐᲮᲔᲚᲘᲗ ᲐᲠᲐᲜᲘᲠᲘᲡ ᲛᲘᲛᲔᲠᲘᲗ ᲓᲐᲠᲬᲛᲣᲜᲔᲑᲘᲗ ᲗᲣ ᲐᲠᲐ

საქართველოს რესპუბლიკა
№76. კვირა, 29 მარტი, 1998 წელი.

XX საუკუნე: დრო და ადამიანები

მეცნიერების დიდ და ძნელ გზაზე

ეს შარშან იყო, წლის მიწურული. ოსკოვში, ეთოლი ალეხანოვის სახელობის რუსეთის ეკონომიკური აკადემიის დისერგაციების დასაცავ აუდიტორიაში ხალხმრავლობა სუფევდა. ეს არ ნახავდით იქ: მოსკოველ და თბილისელ პროფესორმასწავლებლებს, ახალგაზრდებს; ტალანდან, ზუგდიდან, თბილისიდან ჩამოსულ სტუმრებს, მათ, ვისაც კობაზე ეკიდა მუსტაკეოდა.

დისერტაციის იმლევეანდელი დაცვა ნამდვილად გამორჩეული იყო. კათედრასთან იდგა ახალგაზრდა, უაღრესად გაკეთილი, შეოთმოდეკრე. მეოლნე და ყველანათვის ახლობელი კობა ნაეოფია.

ამ დღეს ეკონომიკურ მოელენებთან ჭიდილში გათვებული არაერთი ღამე უძღოდა, ეიდრე ეს, ლამის სადღეკოროს დონეზე შერნულებელ საკანდიდატო სადისერტაციო ნაშრომი – „ეკონომიკურ ეფექტიანობა ლმ ქეყნების სოციალურ-ეკონომიკური განვითარების ტენდენციების სტაბილიკური ანალიზი“ – დასაცავად გაგანის უფლებას მოიპოვებდა.

ნამეენიერო საბჭოს წევრებს, ოპონენტებს, ცხადია, მეელეარება არ ეტყობოდათ, მაგრამ, ჩანდა დინნცერეებულნი რომ იყვნენ.

ეკონომეერიდ შეეყურებდი ამ ცნობილ ეამალეს სასწავლებელში ტრიბუნაზე მდგარ ნვენს თანამემამულეს, რომელიც ეუმენისის და ტოლსტოის ენაზე, ისე მსჯელობდა, ისე დაობდა ლხი ქეყნების სოციალურ-ეკონომიკურ პრობლემებზე, რომ ეერე ერთმა დიდმა ავტორიტეტმა ვერ შეაკრთო. ის კი არადა, ისეთი ცნობილი პროფესორები, როგორიცაა ნიკოლოს ტეხომიროეი (დაცვის საბჭოს თავმჯდომარეობდა), იგორ რუბანოეი, ვალერიან ალეკეძე, ანდრეი ოიშანოეი და სხვები კობას საქეანარ ეანოეკეტებს არ ამურებდნენ. მეოლმ უშედეკეთო პროფესორი ანტონინა ეეკეპროეა კი ამ დღეს ძნელი საცნობი იყო – ეანაოეარი ოიდითა და თბილად საუბრობდა საღისერტაციო ნაშრომის საღაკო ადგილებზე, კობას შეენიეულ ნიახლეებს ეი ეანარებული აღნიშნავდა.

ოპონენტები ეამეეანი ორგანიზაციიდან – დხო ქეყნების სახელმწეოთაშორისო ეკონომიკური კომიტეტის თავმჯდომარე მიხეილ კოროლიოეი საჯარო პაექრობაზე ეამოკანილ ამ საშრომს შეგალ ხაინტერესო ეამოკელვებდ მიიწვევდ და დისერტანტისეის საძიებელი ხარისხის ერთხმად მინიჭებას მოითხოედა.

კობა ნაეოფოს ეამოკელვას თავიანთ ეამომპარეებელ. მეფასება მისეეს

საქართველოს სახელმწეოფო აგრარული უნიეერსიტეტის სპეციალიზებულმა საატესტაციო საბჭომ 35 წლის გულადი გოემანაძეს ერთხმად მიანიჭა სოფლის მეურნეობის მეცნიერებათა დოქტორის სამეცნიერო ხარისხი მიწათმოქმედების მიფრთ, რაც პროფილის ეკოთვალისწინებით უნიკალური მემთხვევაა.

ბაეშეობა და სიყმაწვილის წლები ქოტელეთის რაიონის სოფელ ეკარაში გაატარა. საშუალო სკოლის წარმატებით დამთავრების შემდეგ შობლიერ სოფელში საკოლმეურნეო სამმართველოში ნაკეა. აქ გამოიკვეთა მისი მომავლის სფერო – სოფლის მეურნეობა. ეს ეკოლეკეგალება მრავალეზის ეაოკამოწმა, მაგრამ იეი მეკიეე აღმოჩნდა და არც მემდგარა..

... სწავლობდა საქართველოს სასოფლო-სამეურნეო ინსტიტუტის აგრონომიულ ფაკულტეტზე, რომელიც წარჩინებით დაამთავრა აგრონომიერის კვალიფიკაციით. ინსტიტუტის დამთავრების შემდეგ, 1992 წლამდე, მუშაობდა ქოტელეთის რაიონის აგროსამრეწველო კეერთიანებაში ჯერ რაიონის აგრონომად, შემდეგ წამყვან აგრონომად და მთავარ სპეციალისტად. 1991 წელს, საკანდიდატო დისერტაციის დაცვის შემდეგ მიენიჭა სოფლის მეურნეობის მეცნიერებათა კანდიდატის სამეცნიერო ხარისხი. 1992 წელს წარჩინებით დამთავრა რუსეთ-ამერიკის ხალხთაშორისო ცენტრი „ინტერკოლეჯი“ მენეჯერ-ბრონკერის სპეციალობით. გაიარა დოკტორანტურა სრულიად რუსეთის აგრონომიის, ეკოლოგიისა და ინფორმაციაციის სამეცნიერო-კვლევით ინსტიტუტში ზოგადი მიწათმოქმედების კანეეოფილების გამეის, რუსეთის მეცნიერების დამსახურებული მოღვაწის, სოფლის მეურნეობის მეცნიერებათა დოქტორის, პროფესორ კოლია უმრაელესობა გამოქვეყნებულია უცხოეთის ჟურნალებსა და სამეცნიერო გამოქეეყნებებში. 1997 წელს გამომცემლობა „აჭარის“ მიერ გამოქვეყნდა მისი 10 ფორმიანი მონოგრაფია „სიმინდის მოეკანა აჭარაში“.

ეს ახალგაზრდა კაეი ნიჭით, მაღალი ზნეობით, თავდაღებული შრომით, ნიახლის შეერძნებით, მოქალაქეობრეი პატიოსნებით, კელევის დაეოკებული წყურვილითა და მპნერით, პირადი კეთილშობილებითა და უბრალეოებით ხიბლავს ყველას. ეს მხრივაც გულადი გოემანაძე სანიმუშოა მომავალი თაობისათეის.

დიდი პასუხისმგებლობა, ნთელი გონება, შრომის სიოეარნე სურნელი და უნარი, ნიჭსხეკე შუმაობაში, სიდარბაისლე, აწონილი სიტყვა – ასეთი დამახასიათებელი შეგრიხებით ეკეანსოეს სტუდენტის წლებიდან აჭარის, საქართველოს ამ ულამაზეს კუთხის ღირსეული წარმომადგენელი, ჩვენი გულადი.

დიახ! კარგი შეიელი გულადი გოემანაძე, მაგრამ არა მარტო მშობლებისათეის. ეს მშეენიერი, ნიჭიერი ახალგაზრდა კაეი ჩვენი შოამავალია, ერის იმედია.

ახალგაზრდა, ნიჭიერი მკვლევარი

ბრიგიტა ბეგიანავა,
საქართველოს სოფლის მეურნეობის მეცნიერებათა აკადემიის აკადემიკოსი, ს/მ მეცნიერებათა დოქტორი, პროფესორი.

ბიბი ცაგურიშვილი,
საქართველოს სოფლის მეურნეობის მეცნიერებათა აკადემიის წევრ-კორესპონდენტი, ს/მ მეცნიერებათა დოქტორი, პროფესორი.

მზაღლო ლოგაშანიძე,
ბიოლოგიურ მეცნიერებათა კანდიდატი, დოცენტი.

„ამჟამ აბაშიძის საგანმანათლებლო მოღვაწეობის ოფილი ოფილ აჭარაში ეროვნული სკოლის ფორმირების საქმეში“ – ამ თემაზე ფაილეკი ხალეკორო დისერტაციი აჭარის განათლების მინისტრმა ქალბაგონმა ნანი გეგენავამ. როგორც დისერტანტმა აღნიშნა, „ქართველთა ერთიანობის სიმბოლოდ – მეფე აბაშიძემ ფასდაუფასებელი ამაგი დასდო აჭარის მოსახლეობის ეროვნული ცნობიერების ფორმირების საქმეს. ამისათვის იეი ეარმაგენთი იეენებდა სკოლას, პრესას, მწერლობას, სახელმწიფო ორგანოებსა თუ საზოგადოებრივ ორგანიზაციებში მოღვაწეობას. ამ თვალსაზრისით მას წინამორბედი არ პყოლია საქართველოში, რადგან სამი საუკუნის მანძილზე ფედასაქართველოსაგან მოწყვეტილი გამოწეველი ტრაკეული აჭარის მსგავსად საქართველოს არც ერთ რეგიონს არ განუცდია“.

ბაიუშმი ეამრპოთ მემედ აბაშიძის 120 წლისთავისადმი მიძღვნილ საუბილეკი საღამოზე საქართველოს პრეზიდენტმა ბაგრატი ეფკარდ შეკარნაძემ აღნიშნა: „... მემედ აბაშიძე მსმა ისტორიული ნაბიჯებმა და ეაღეეუფლა მსხვერპლმა დროთა ამ ეაგანახეადიდან ქართველთა ერთიანობის დროშად აქეკა. ის ბეღიერი მოღაწეა, რადგან აჭარა მისი ანდერძის ერთეული ღარნა, ხოლო მისი მოამბოძაეალი მისი სიცოცხლის მიზნადქეეკეი – „ჩვენი ხსნა, ჩვენი ბეღნიერება საქართველოს ერთობაშია“ – ხორცისშესხმეული და განმსორიეკეებელი არაან“.

მემედ აბაშიძეზე ბევრი ოწერება... ბეერი ითქეა და ლაოწერა განსაკეუთრებით მის სიიუბილეო ღღეებში, მაგრამ მემედ აბაშიძე, როგორც განმანათლებელი, არავის ეარმოუღეწია საზოგადოების წინაშე. მისახალებელია, რომ დისერტანტმა სწორედ ამ კეუთხით მეხედა დიდი ილიას თანამოაზრეს და, გარდა იმისა, რომ დაწერა შესანიშნავი სამეცნიერო ნაშრომი, გზადაგზა, მემედ აბაშიძის საგანმანათლებლო მოღვაწეობის შესახებ წერილებს აქვეკენებდა პერიოდულ პრესაში. სამოლოოდ ქალბაგონმა ნანამ თვალსაჩინო ეაღეი დაუდგა დიდ ქართველს ხელეკნანაინი მბაგეკული ნაწარმოებით „მემედ აბაშიძე – ეანმანათლებელი“. წიგნი ისეთი ლაღი ენით არის დაწერილი, რომ ერთი ამოსუნთქვეით იკითხეა.

ამის გარდა, რომ ქალბაგონი ნანი აჭარის განათლების მინისტრია, იეი გახლავეთ აჭარის რეგიონული ქალთა სამმართველოს თავმჯდომარე. ალბათ, ამ გარემოეების გათვალისწინებითაც, სამეცნიერო ნაშრომში და მსაგავეულ ნაწარმოებებე ნათლად არის წარმოდგენილი, თუ როგორ „იბრძოდა მემედ აბაშიძე აჭარაში ქალის განათლებისა და ღაწინარეებისათეის, მიუთათებდა სწავლებაში ქალთა მეგი რაოდენობით ნაბმის აუეილებლობაზე, მოითხოედა და აღწეკდა კიდეე ქალთა სკოლების გახსნას. განათალებული ქალი განათალებული თაობების აღზრდის უმთავრეს საძირკეკლად მიაჩნდა“.

პრეზენტაციაზე განათალების მინისტრმა ბაგონმა თამაზ კეკაჭანარაძემ აღნიშნა, რომ სამეცნიერო ნაშრომი არავითარ შემთხეევაში არ შეიძლება განეთხილოთ ეონიუქტურულ ე�d, – რამეთუ პიროვნება, ვისაც ეძღვნება დისერტაციეა, სხეა ახეკოვანი ეროვნული ფიგურა, ბატონმა თამაზმა ეკლთბილად მიეალოდ ქალბაგონ ნანის წარმატებები და თან განმარეა, თუ რას ნიშნავს მინისტრისა და დიდი ოჯახის ღეღის მიერ ამხელა შრომის გაწეეა.

ბაგონმა ეკრამ შარაძემ დამსწრე საზოგადოებას მოახსენა: „თვალსაჩინო პოლიტიკური და სახელმწიფო მოღვაწე ქალბაგონი ნანი გეგენავა დიდ ერეულიასა და ენერგიულებასთან ერთად ღმერთმა ეამორჩეული მმეენებითა და კეკმამილხილებით, უჭკნობი ხელამაზითა და მოსმხიბლაობით დაპაკილ ღღეკი, – რაც ბუნებრივ ნიჭთან და არანეკეკეკრნეკ ეარეკ ეკეტთან ერთად დიდ როლს თამაშობდა არა მარტო მის პირად ცხოვრებასა თუ სახელმწიფოებრივი კარიერის კიბეზე აღმასვლაში, არამედ თეეთ საზოგადო და სახელმწიფო საქმეების და მათთან დაკავშირებული რეული პრობლემების წარმატებით გადაჭრასა და მოკეკრებაში. ქალბაგონი ნანი გეგენავა თეეთონ ქმნილა მეოეე საუკუნის მეორე ნახეარის ქართველი ქალის, როგორც სახელმწიფო და პოლიტიკური მოღვაწის, ისტორიის და თეეთონეე იეო ამ ისტორიის ერთ-ერთი ეგმირი“.

... ზეიმი იყო ამ ღღეებში თბილისის სხეხან-ნაბა ორბეელიანის სახელობის სახელმწიფო პედაგოგიურ უნეერსიტეტში. როგორც ეკერმა, ბატონმა ეთხანეკ ხარათანიამ აღნიშნა: ეს არ იყო მარტო ქალბაგონ ნანი გეგენავეას გაპპარეკვება, ეს არ იყო ნეკეკლებრივი ღღეკა, ეს იყო ემოციებით დაგეთრთული ბეღნიერი ღღეკ. ეს იყო ყველას ღღეხსწეკული და ამ ღღეხსწეკულე მოელი საქართველო იყო წარმოდგენილი.

ნანა ბაგრატიონ-ბაგრატიონ-ბაგინიშვილი.

ემოციებით დატვირთული, ბედნიერი დღე

პოეზია უპირველეს ყოვლისა

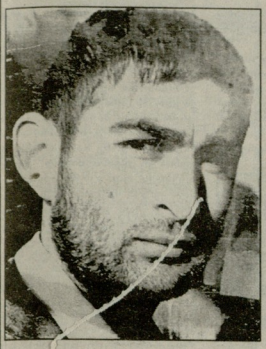

* * *

სხვა გზა არ არის —
საკუთარ თავს უნდა აჯობო.
რახან იტვირთე,
უნდა ზიდო,
სხვა გზა არ არის.
ბოლოსდაბოლოს, გასაჯორი უნდა
გაჯორო —
თან გაწვდილ ჰეშში შეაგროვო
ცვარი მანანის.
ხოტბათა შორის ქონდრის კაცმა
გითხრათ მართალი
(ყველაფერს ხედავს ყველგან მხედი
მაღლიდან ღმერთი):
გამრავლებული მგლების ხროვა
მოიმათრახე!
სხვა გზა არ არის, რამეთუ ხარ
დღეს ერთადერთი!

19.10.96.

ფიქრები სამგლოვიარო პროცესიის დროს

თაობა მიდის სწრაფი
მატარებლით,
ღია კუპე — დარკილული ხის
ტახტი მაჩაბლის ცამეტში.
(ჩვენი ცხოვრების -შინაარსის ხუსტი
სიმბოლო.
სულით მტკიცენი გვშორდებიან,
მათ მივაცილებთ
სულდარღვეულნი),
ამ ტახტსე ბევრია
დრონატარები
ჯერ კიდევ გალაკტიონიდან
აგერ არჩილ სულაკაურამდე...
ნაწერი რჩება ვისთვის ხურდის
რვეულად,
ვისთვის ახალი სივრცეების აფრის
ამშლელი.
თაობა კი მიდის და მიდის.
მიდის და მიდის...
ოცდამეერთეს უმრწემესნი
ეხიდებიან.
საქართველოში აჭრილია
მთავარი კარტი,
ყოველ ჩვენგანში ხის უწმინდურ
კარტის ამჭრელი.
მალე საფლავებს შემღვრეული
თოვლი დაბარდნის,
ბოლოს აპრილი შღვრიე ტყემლებს
გამოაჭენებს
და დარსულდება დროთა
ცვლაში ეს საუკუნეც,
უამრავ ველურ შთაგონებით
მხრებდატვირთული.
აპოკალიფსი კი კარს გვიმტვრევს
ბორგვა-გუუნთთ
(შებრალებიან წარღვნის ჰირას
შენნი საფლავნი)
და ამ შემზარავ მოლოდინში
თოკზე გაკიდულ თვენებიეთ,
მავანთ თვალისთვის წერო�es
გუნდად გაბმული

გივი შეყილაძე

თაობა მიდის...
უსაშველოდ მიდის და მიდის...
და მერამდენედ აბრუნებენ იმ
დარკილულ ტახტს.

ცხრამეტი წლის მარო მაყაშვილის სისხლი პასუხს ითხოვს

მინაწერი ნანა ლეონიძისეულ „მარკიანოლოგიაზე"

კოჯრის მიწას რა სტკიოდა?
მაყაშვილის ცრესლები.
ნათოვლარზე სისხლის კვალად რა
აღმჩნდარა?
ბალახი.
გულნთებულ რაინდთ შორის იყვნენ
უმრწემესები,
უბორკილო საქართველო ჰქონდათ
სიზმრად ნანახი.
მათი სულის მღელვარება
მაგალითად კმაროდა —
შეგვეხწავლა ყაირათი ისტორიის
ფეხვების.
მაგრამ, ვაგლახ, კოჯრის მიწა იქცა
ქვრის ხაროდ და
ეზოები დავიმშვნეთ შავი
მერხეტსებით.
აფსუს, ქვეყნის სიცოცხლეზე
მეოცნებე ქალებო,
დაგვეხებია თქვენს მომდევნოთ
ჭკუაცა და თვალებიც.
ვინ გპატრონობს, ვის ახარებ, მიწავ
სათაყვანებო,
ვისი შმრთთ გაღეღნთილა
წმინდა ნატერფალები.
უცხო თესლზე გაყიდული განძი
გვექცა იავრად,
სახვალიოდ კიდევ უფრო უარეს
დღეს ვესწრებით.
სულგაყიდულთ სიხარბისგან
ვერა გაგვიგია რა,
გასხვისებულ მიწას ეტკეჭნით შავი
მერხედესებით.
კოჯორს ასე რა აწუხებს?
მაყაშვილის წუხილი.
ნათოვლარზე სისხლის კვალად რა
აღმჩნდარა?
ტალახი.
— იყიდება საქართველო —
ზეცით ისმის ქუხილი...
აღარ გვრჩება შვილებისთვის მცირე
ქვალთშუსალაგიც.

* * *

დიდი ხნის წინათ,
მაშინ და მაშინ,
ბავშვის ყურს უცხოდ როცა
სწვავდა მუსიკა ქარში,
გვტანჯავდა წლები — უსასოო და
ბედამცრელი,
ვგრძნობდი, ჩვენს შორის
იზრდებოდა მისი აღმწერი,
შემდეგ და შემდეგ, სტუდენტობის
ეერხსე, სუფრასე
ის ალაგებდა სურნელებად წარსულ
სურათებს.
ქმებო, მწერლებო, ღიმილით
ნუ დამაშუნათებთ,
თუ გამოვარჩევ (და ამ სურვილს
აწ რაღა წაშლის)
მოთხრობათაგან იმ ერთადერს —
„მუსიკას ქარში".

* * *

წამიც და ხხივი დააკლდება
მეწამულ სივრცეს.
წამიც და მწუხრი დაიუფლებს
ბაგის სინაზეს.
წამიც და შავი გადაუვლის
მეწამულ ცის ფერს,
წამიც და ბნელი დამკვიდრდება
ცაზეც, მიწაზეც.
და განიმქრევა სილაქვარდე
უკუნ წყვდიადში.
ერთ დროს მშვენიერ ხორცის კრთომა
მტვრად გადიქცევა,
წამიც და შენი სილამაზე
გაქრება ცაში.
გაჰყვება ყველა სურვილი და
თავდავიწყება,
წამიც და ერთად დასრულდება
ფიქრიც,
ოცნებაც,
ვნებაც,
ტრფობაც
და
შორეულზე შორი ბავშობაც.
წამიც და ხხივი დაკლდება
მეწამულ სივრცეს
და საბოლოოდ ვიდრე იგი ცაში
დაშთება,
(სულ ერთი წამით ის დღეები როს
გაიღვიძებს,
მიმშუხრის ჟამი რომ გატკბობდა
ხიმშვენიერით)
მარად დარჩება დდამებული სივრცის
იერით.

* * *

ქველი ტკბილი ლექსის მძებნელს,
დღეს ქუჩაში რა გინდა.
ხელგაწედილი ალალბედზე
რითმა გიშურს დაბლიდან.
ეს სტრიქონი იწერება
გამოყოლილ სიხარბიდან.
მზე რომ გადაიწვერება,
ნაცნობი გზა გიხიდავს.
გამხდარ თითებს ცივად ეკვრის
თეთრი, ფუსლის მსგავსი რამ.
შესუდრული ქრისტეს ეკლით,
მათხოვარი გახშირდა.
იქაც ხელი, აქაც ხელი,
უკვე თვალს რომ არიდებ,
აღარსად აქვს გასასვლელი
გუშინდელ სიღარიბეს —
და ქუჩაში გამოფინა
ამაკ სულთა ძონძები.
შენ კი, შენ კი ქმაყოფილი
შენეული მოძღვრებით,
ეკკლუც რითმას ვისთვის ეძებ,
კაფიის ვერ მპოვნელი.
ფიქრი ყალბი ლექსის ბედზე —
ამაოა ყოველი:
როცა ნაგვემ მიწის დარად
ცაც ტკივილით ივსება
და წინაპართ სულებს ფარავს
დავიწყების ნისლები.
როცა ჭარბობს ხელგაწედილი
მათხოვრების ჩვენება,
გამოეტყდები ბედდაცლილი —
რა მკლავს, რა მეჩვენება:
შიათ ჩვენთა წინაპართ სულთ,
ზეცით თვალმოჭრობლებს,
ნეტ კი ქლუხეთ ვუბმობთ წარსულს,
სადღეგრძელოს ვყოფინებთ.
ლამაზ ლექსს ლამაზ რითმის
ქუნა-ქუნა მძებნელო,
საქართველო ვეღარ ითმენს
ამდენ ცრუ სადღეგრძელოს.
შიაა მიწას, შიაა ცაში
ილიას და ვეფას სულს.
ღმერთო, ასე მთლად ნუ წაგეშლი,
ღმერთო, ნუ იქმ დასასრულს.

* * *

შობა-ახალწლის მოცისფრო ღამე
ეხსმრებოდა წვიმიან გზაზე,
ქოლგა ფარავდა მეგზურის სახეს
და ქოლგის მიღმა —
თბილი ნიღაბი.
გამოთხოვება ჰგავდა ახალი
შეხვედრისათვის ხელის გაწვდენას;
მშვიდობით, არა. არა — ნახვამდის,
სანამ ხურვილი დაინაცრება.
ბოლოსდაბოლოს დადგება ჟამი
თავმობეზრების — დრო თვისას
ითხოვს
და დაფარული უცხო ნიეარით
რამ განიკითხოს, ვინ განიკითხოს...
მანამდე შობის მოცისფრო ღამე
ესიზმრებოდა წვიმიან გზასე,
ქოლგა ჰფარავდა მის ფერმკრთალ
სახეს
და ქოლგის მიღმა თბილი
ნიღაბი.

* * *

ვაზის ფოთოლი, მთრთოლვარე
ცისფრად,
ხიერცის ჩარჩოში
რტოშემართული,
კავკასის ფონზე მფრთონავი ცის
ფრთად
კრთის სამთავისი — ძარღვი
ქართული.
რამ გამახსენა დღეს სამთავისი?
გამოყოლილმა ძნელმა ხიზრებმა.
ტაძარი ჰგია ყველამ თავისი
საკუთარ სულის გამოფხიზლებად.
და მეც შემოვრჩი ჩემს
სამთავისთან
(ვჭვრეტ მის ორეულს —
ცისფერი მხრებით)
რამდენი გრძნობა ჩუმად დამიწდა,
რამდენი წამიც —
მიმომწუხრების.
ჩემამდე, მჯერა, სხვაც ადარებდა
მის უკვდავ ქონგურს ქალის
ამაკ მხრებს,
სხვათა იმ გრძნობის
გამოდარებად
ეს შედარება კვლავაც განახლდეს!
მიწა და ცაა უტყვი მოწამე
გარდასულ ჟამთა აბორიგენის.
მას კი უკვდავი და ხაოცარი
ვაზის რტოფოთლის ქართული ფესვი
ათას წარღვნაში ლურჯ
სურნელებად
შეუნარჩუნა ძალამ თავისმა
და ცას შეზრდილი გრძნეული
მხრებით
სამთავისობს და დგას
სამთავისად.
ვაზის ფოთოლი, მთრთოლვარე
ცისფრად,
ხიერცის ჩარჩოში
რტოშემართული,
კავკასის ფონზე მფრთონავი ცის
ფრთად
კრთის სამთავისი — ძარღვი
ქართული.

* * *

ბუდედანგრეულ ჰატარა
ჩიტებს
მიაქანავებს მაისის ქარი,
აშორებს იმ ხეს, რომლის
ფესვებსაც
ჰკიდეს ბარტყებშა ჰირველად
თვალი.
შუამდანგრეულ ჰატარა ჩიტებს
თავის ნებაზე ატარებს ქარი
და სანამ ხსტკ და
უმწეო ჩიტებს
გაუმაგრდებათ საფრენი მხარი —
სხვა სამშობლოში
გადიყვანს ქარი.
...
სხვა სამშობლო კი —
ზღაპარი არის!

1970

* * *

ითაკილა გარიჟრაჟმა
ქარის ფთილით შემოსვლა,
როგორც ქველი ჰოეტები —
ასეთ სტრიქონს გავბედავ:
მადლი გვიან მოეფინა
მაღლით გარეშემოსა,
ამით ჩვენი დედამიწა
ერთი დილით დაბერდა.

სიმბოლიკა

ისევ ქართული დროშის შესახებ

საქართველოს სანერძლეი, მძიმე და რთული ისტორიული გზა გაიარა; მხოლოდ ამ ბოლო წლებში გაფორმდა ორიდეული, როგორც დამოუკიდებელი სახელმწიფო ერთეული. სრულ (ეკონომიკურ-პოლიტიკურ-გეოგრაფიულ) დამოუკიდებლობამდე მანილ შორია, დიდი გზაა იქამდე, მაგრამ ერთი მთავარი და უმთავრესი ეგზაი თავისუფლებისა გადალახული და, ბუნებრივია, ახლა ვარჩევთ სახელმწიფოებრივი სიმბოლოების აგრიბუტებს, სახელისუფლები ინსიგნიებს. შესაბამელია სულ ახლო წარსულში ექსტრემალურ პირობებში შექმნილი ჰიმნი, დროშა, გერბი და სხვა. ისინი აღარ აკმაყოფილებს დღევანდელ მოთხოვნილებებს, არც შეიცავს სრულად მრავალსაუკუნოვანი ისტორიული გრადიციების შემცველ ნიშნებსა და ნიუანსებს.

საშოგალოებს, ინტელიგენციის გარკვეული ნაწილი აქტიურად უჭერს მხარს „ორგასლიან-დავითიან" დროშას, რომლის არსებობა ტეტ-ბობრივად ყოფილი დადგმურებული მაგიანებებში. ამ იდეას, ორგასლიან-დავითიანი დროშის არსებობას, ჰკავს მოწინააღმდეგენე და ჩვენე მხოლოდ დროშაზე ვვექნება საუბარი; მოგახსენებთ მხოლოდადმოსილ ჩემს მოსაზრებას, რაიც ეთმუალურ დაკეთრვებაზეა (ამის საშუალება არსებობს) დამყარებული.

ტეულეკერანსის და პრეხის საშუალებით ხუთჯერანი დროშის ესკიზი (ერთი დიდი და ოთხი პაგარა ჯვარი) ფართო საშოგალოებისათვის კარგადაა ცნობილი. იგი უკვე როგორც სხვა ეკვალფური საქართველოში, მსჯელობისა და განსჯის საგნადაა ქცეული. ამბობენ, სამსჯავრიმე გამოგანილი დროშა ჯვაროსანთა დროშის ასლიაო, ერთნი, „ეორგასლიან-დავითიანი" დროშის ჯვაროსნულთან იდენტურობას, – მეორენი, სახესხვაობასა და ორიგინალობას დაამტკიცებენ, დავა არ შეწყვეტა, სამეცნიერო ეხებთაღელვანი განეგლილებ, რადეკალურ დავას მეცელის ცივი ანალიზი, რიგი ამდაგვარი მნიშვნელოვანი საკითხის გადაწყვეტის დროს ბეეელებელი ვვგონია.

ჩვენ მანეე სხვა რამ ვვანიგრეებს: დაეკებნება თუ არა ანალიგი ეგრეთ წოდებულ „ეორგასლიან-დავითიანს" სხვა სახელმწიფოების ოფიციალურ, დაკანონებულ დროშებთან:

I. სხვა სიმბოლოებთან **ერთად ჯვარი აკობნება:** აესკარალიის კავეშრის, დიდი ბრიგანეთისა და ჩრდილოეთ ირლანდიის ეაერთიანებელი სამეფოს, საბერძნეთის რესუბლიკის, ახალი ზეელანდიის, ფიჯისა და ფინეთის რესუბლიკების დროშებზე;

II. **ჯვარი (სიგანეში, ჯრძივად) ბამოკვეთილია:**

დანიის სამეფოს, საბერძნეთის რესუბლიკის, ახალი ზეელანდიის, ფიჯისა და ფინეთის რესუბლიკის დროშებზე.

III. **საკუთრივ ჯვარი** (სხვა სიმბოლოების გარეშე) თეორი წოდელმე ამის შეეიტარის კონფედერაციის დროშას;

საკუთრივ ჯვარი: წიიელი წოთელმე, ჯვრისწილ თეთრ ფონზე გამოსახულია სამეფო გონგას დროშაზე.

ცნობისათვის:

სამეფო გონგა კუნძულია სახელმწიფო პოლინეზიაში. დედაქალაქია ნუკუალოფა (20 ათასამდე მაცხოვრებლით); სახელმწიფო წყობაა – კონსტიტუციური მონარქია. მეფე, თუ კიდევ ცოცხალია, **ტუფა – ახაუ ტეუოუ IV.**

ცალკე მინდა გამოვყო მალგასა და ვეგეკანის დროშები.

I. **მალგას დროშა: პაგარა ჯვარი** დროშის კუთხეში თეთრ ფონზე, ჯვარში წრე და (ალბათ) წმინდა გიორგი.

2. **ვეგეკანის დროშა:** ძნელად ამოსაცნობი (ყოველ შემთხვევაში, ჩემთვის), რთული სიმბოლოკის (ცხადი, ერთი) ჯვარი და ორი მიმოსახული ეკლოვანი ტოტი, ერთი ეკლოსკოპული ჯვარუკა მთავარი ჯვრის ქვეეით დახრილ მკლავებში (ხელსაგულებში).

1980 წლების ოფიციალური მოსაეკმების მიხედვით ხუთჯერიანი სახელმწიფოებრივი დროშა (ჯვაროსანთა ჩამოწერილი დროშის გარდა) დედამიწის ზურგზე არ მოიძოვება.

ტეულებრალოდ არ შევაჩერე თქვენი ყურადღება მალგასა და ვეგეკანის, ცხადია, არც მთლად უპრეტენზიო, მაგრამ მაინც არამეცარალა დროშებზე.

სადაა და დიადიე, ამასთანავე, თეთრ-ცისფერი დროშა საბერძნეთისა: ჯვარიკეა და მლეგა, ჩემი შეგყოთ.

ლონიერი, მუქი ფერის, ერთიანი (ერთი) ჯვარი ამშვენებს **ირლანდიის, დანიის, ნორეგეიის და შვედეთის დროშებს.** იერძრნეს: დროშა ეკუთვნის დალაგებულ, მყარ, გრადიციულ ქრისტიანულ სახელმწყოს... ჩვენე ვიეკვით, ოდესღაც, მაგრამ ვართ და ვიეწყვით მათდარი? ან – ეი ან – არა. მომავლის საქმეა, ერთჯერიანი ალამიე შეძლება ამის (სიმბეკიეის, ერთიანობის, ქრისტიანობისა და სხვა რამის) საწინდარი გახდეს, მაგრამ ხუთი ჯვარი ნამეკანი ნომ არაა?! ცოფრი (არამაგიური) „ქრისტეს ხუთ ჭრილობას", წმინდა ნინოს ვაშის ჯვარსაე (?) გულსხმობსო... მრავლობითობა იქნე ჩვენ დაქსაქსულობის, მრავალმცმაობას, კუთხურობასაე მიუთითებეს. გაეშარლეეე

მედუზა - შინაური ცხოველი

იაპონიის მოედო მორიგი ეგზოტიკური ჯაგიანება, იუწყება ახლიგეგულ პრესის სააგენტო. ყველაზე მოდური შინაური ცხოველები გახდნენ მედუზები. იაპონელები მიხვნენ, რომ მედუზები არ ეკვნენ, არ იკბინებიან, არ ხერიან ავეკს და ხალინის და არ აბეზრებენ თავს ეულისგამაწყალებელი ყოველთვის. როცა მედუზას ეყურებ, შეგიძლია მოეშვა, დაივიწყო პრობლემები და დასვენო მცირე ლოს შემდეგ, იაპონია მსოფლიო ლიდერია მედუზების მოიხმარების მხრივ. მარეო ტოკიოში ყოველწლიურად იყიდება 400 ტონა საჭ�გამოსაცვლელი მედუზის ნაირსახეობანი, რომლებიც ფეიერკეგუსად თვლეკა ძეირფას რესტორნებში. ზოომაღაზიებში ლორწოვანი და გამჭვირვალე „უმეტოო ძმები" 10-დან 40-მდე ფოლარი ღირს, ხოლო მათი აკვარიუმები 15-ჯერ უფრო ძვირია. მედუზებისთვის მთავარია სწორი ვანუბადოსა და ტემპერატურის რეჟიმი, ხოლო ჭამაში ანსოლეტერად არ არიან ჭირველნი და თავისუფალად შეუძლიათ რამდენიმე ღღეს იშიმშილონ.

ბერმანეთის ქალაქ მიუნდსტერის მახლობლად, სადაც მიპქონდათ რადიაქტიური ნარჩენებით სავსე ექვსი სპეციალური კონტეინერი, დემონსტრანტებმა გადაკეტეს რკინიგზის მისასვლელი გზები. მოხდა შეტაკება პოლიციასთან.

ნეთანიაჰუმ ქვა ააგდო...

პალესტინის ტერიტორიიდან ისრაელის ჯარების გაყვანის თაობაზე ისრაელსა და შეერთებულ შტატებს შორის წამოჭრილ უთანხმოებებს აღნიშნავს ასოშიეიტედ პრესის სააგენტო. მინისტრთა კაბინეტმა უარყო აშშ ნინადადება ავტონომიის მხრივ უმიზოობის განსამტკიცებლად შესაბამისი მოქმედების სანაცვლოდ ტერიტორიების 13 პროცენტის პალესტინისათვის ნაბიჯ-ნაბიჯ გადაცემის შესახებ. მთავრობის პოზიცია დაადასტურა პრემიერ-მინისტრმა ბენიამინ ნეთანიაუმ. მისი თქმით, პროცენტის ყოველი წილის მიღმა დგას ისრაელთა დაბები, ყოველი მიცემული გოჯი მიწა შეიძლება ისრაელზე თავდასხმის ბაზად იქცეს. ოპოზიციის ლიდერს ეგეუფა ბარაქს მიაჩნია, რომ ნეთანიაჰუს „პოლიტიკური დილეტანტობა" საფრთხეს უქადის ურთიერთობას ამერიკასთან მშვიდობიან პროცესში ისრაელის უახლოეს მომხრესთან. პალესტინის ავტონომია სიფრთხილეს იჩენს აშშ წინადადებათა შეფასებაში. ერთი მხრივ, პალესტინა ისრაელისაგან მოითხოვს ოსლოში მიღწეულ შეთანხმებათა შესრულებას, ანუ ჯარების გაყვანას სამ ეტაპად. მეორე მხრივ, პალესტინაში ესმით, რომ ისრაელი შეიძლება დათანხმდეს დათმობას მხოლოდ შეერთებული შტატების გავლენითა და ზემოქმედებით.

ინდოელ ბლეხერს პალიკა პარდონი

მწერებმა თვითმკვლელობამდე მიიყვანეს ინდოელი ბლეხერი, წერს ბრიტანული გაზეთი „დეილი ტელეგრაფი", ანდჰარ პრადეშის სამხრეთი შტატის 150-ზე მეტმა სოფლის მცხოვრებმა მოიკლა თავი მას შემდეგ, რაც კალიამ სხვა მწერებთან ერთად გაუნადგურა ბამბისა და თამბაქოს ნათესი. ადგილობრივმა მცხოვრებლებმა შიმშილით დალუპვას სწრაფი სიკვდილი ამჯობინეს — სწორედ ბამბა და თამბაქოა ამ შტატის მოსახლეობის არსებობის ძირითადი წყარო.

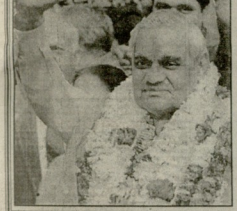

ინდოეთის რელიგიურ-ნაციონალისტური „ბჰარაგია ჯანატა პარტიის" ლიდერმა ათალ ბეჰარი ვაჯპაინმა, რომელსაც ქვეყნის პრეზიდენტმა ახალი მთავრობის შედგენა დაავალა, დადო ფიცი როგორც პრემიერ-მინისტრმა. ახლა მისმა მინისტრთა კაბინეტმა მარტის ბოლომდე უნდა შეიპიროს ინდოეთის პარლამენტი ნდობის ეოტუმით.

როგორც ამტკიცებენ

ამსოფლიო პრესა ფართო და ურთიერთსაწინააღმდეგო კომენტარებს უკეთებს ვატიკანის განცხადებას მეორე მოსოლიო ომში მისი როლის შესახებ. „როიტერის" საააგენტო იუწყება, რომ მოელი მსოფლიოს ებრაელებს იმედი გაუცრუა ამ განცხადებამ, ზოგიერთი იმასაც კი ფიქრობს, რომ ასეთი განცხადება გააუარესებს იუდეველთა და კათოლიკეთა ურთიერთობას. შეგახსენებთ, რომ ვატიკანმა გამოთქვა წუხილი ქრისტიანთა „შეცდომებისათვის", რომლებმაც არ შეაჩერეს ფაშისტური გენოციდი ებრაელთა წინააღმდეგ, ისტორიაში ხოლოკოსტის სახელწოდებით რომ შევიდა. მაგრამ, ფორმალურად ვატიკანს არ მოუხდია ბოდიში და არ დაუგმია ჰიტლერი. ფორმალურ ეტაპზე ეტაპზე.

ლაპარაკი უფასოა-ჩუმადობა - ფასიანი

ელადეიოსტროკეი შემოდებული მიდასაქალაქო საგელეფონო ხაუბრების დროებრივი ანაბლაკერება, იუწყება საააგენტო „ეიმბირის კურიერი". ქალაქის მცხოვრებთ შეუძლიათ უფასოდ ისარეფენლის ტელეფონით თვეში მხოლოდ 240 წუთი, ანუ 7 წუთზე ოდნავ მეტი ღღეში. ქალაქის საგელეფონო ქსელის მუშაკთა ამრთი, სწორედ ამდეს დროს აგარეს „ტელეფონსე" ელადეიოსტროკეის მცხოვრებთა 80 პროცენტი. ლიმიტის გადამეტების მსურველთ 2,5-2,5 კაპიკი უნდა ახალინ ყოველ შეღმეტ წუთზე. თუ ტელეფონის ხმლობელი 500 წუთზე მეტს ილაპარაკეს, მას ფულს გადაახდევინებენ ზომაგებული ნიხრით — 7,8 კაპიკი წამში, ამასთან, ელადეიოსტროკეის კავშირგაბმულობის მუშაკები არ აპირებენ განსახვალ გარიფეი „ფიზიკურ" და „იურიდიულ" აბონენტებს შორის.

ბრაზილიის ჩრდილოეთში ბობოქრობს ტყის ხანძარი. ცეცხლთან საბრძოლველად გამოიყენეს ჯარის ქვეგანყოფები, რომლებიც ცდილობენ არ დაუშვან ხანძრის გავრცელება ამაზონიის ჯუნგლში.

მოწამვლის მიზეზია... წყალი

დედამიწაზე რომ უნყლოდ სიცოცხლე შეუძლებელია, ეს საყოველთაოდ აორის ცნობილი, მაგრამ სწორედ ეს სასიცოცხლო მნიშვნელობის ქიმიური ნაერთი არის მიზეზი უამრავი ადამიანის დაღუპვისა, წერს ამერიკის გაზეთი „დეტროიტ ნიუზი". წყლის დაცვის მსოფლიო ორგანიზაციის მონაცემებით, ყოველწლიურად მთელ მსოფლიოში 5 მილიონზე მეტი კაცი კვდება უხარისხო სასმელი წყლის მოხმარების შედეგად. მესამე სამყაროს ქვეყნების მცხოვრებთა ორგანიზმში წყალთან ერთად ხვდება მომაკვდინებელი რაოდენობის შხამიანი ქიმიური ნივთიერებები, აგრეთვე ბაქტერიები, რომლებიც აჩენენ ისეთ საშიშ დაავადებებს, როგორიც არის ტიფი, ქოლერა, შავი ჭირი და ხუნაგი, წერს გაზეთი.

მეხიკოს გარეუბანში მექსიკის პოლიციამ 3,5 ტონა მარიხუანა აღმოაჩინა საგვერთო ავგომობილში, რომელიც ერთ-ერთ დიდ ცემენტის კომპანიას ეკუთვნოდა.

შტატების გაზრდა - უგბარი საშუალება ინფარქტის წინააღმდეგ

ხელმძღვანელობენ, რომლებიც სამუშაოდან იოხოვენ თანამშრომლებს, საკუთარი ხელით ისწრაფვიან სიცოცხლეს, იუწყება ასოშიეიტედ პრესის საააგენტო. ქალაქ ბოსტონის ერთ-ერთი კლინიკის მედიკოსთა ჯგუფმა მოაწყო გამოკვლევა იმის გამოსაკვლევად, თუ რა კავშირია სამუშაოზე მიღებულ სტრესსა და გულის დაავადებებს შორის. მედიკოსები თვალს აკვლევდნენ გულით ავადმყოფებს ქვეყნის 45 საავადმყოფოში და დაადგინეს, რომ ინფარქტი ყველაზე ხშირად ემართებათ ისინი, ვინც შეშაოს შუაზე ეგიჩნდნი და იმათ, ვინც სამუშაოდან იოხოვს თანამშრომლებს. სიისტეტესთა, რომ ამ დროს სამუშაოდან დათხოვნილთა გულს ასეთი ენები არ აღეება. ფიქს უფროსებს მედიკოსები ურჩევენ აკეთონ გამამხნევებელი ვარჯიში, არ მოსწოონ, არ აპკეფენ ნერვებს, თვალი აღეფინონ კვეს და ეფრო მეტი იმოძრაონ.

ეკატარინეა!..

რაბრმ ეგანებინან ადამიანები ამე მჭიაბრიეიდ ქლასგიკეურ ოპერაციებს? — წერს გაზეთ „არეფ-ენ" და ანაგერძობს: მიწეგნ ეამრეაეა. ბოგს რა აწუხებს, ბოგს — რა. ეგრრანსეულ მშეენეულ ინკინერს, რომელმაც ტკლეკეეამითი ინალა რეკლამა, თავინი მიმეგნეი ქქონდა. ქლასგიკეური ქირურგის კლინიკა 100-პროფენტიანი წარმატების გარანტიას იძლეოდა. და ინკინერმა კლინიკას მიანდო თავისი ყველაზე სანუკეარი რამ — ნაგერა, ეაედდეგნენა მამაკაცური ასო, რისი რეალიზაციისათვისაც იქვე ჩაუთვალა 16 ათასი მარკა. როდესაც ოპერაციის შემდეკ პაციენტს სახეეეები ახსნეს, თეთოოს ექიმებიც ეგოცდნენ, როგორ გადაურჩა ქალების რისხვა ინფარქტს, — შეეეეი სახურეველს სპარისპირო აღმოჩნდა. კლინიკაში მას უკან დაეურეულ გადახდილი ფული და მესთავაუს, ეკამეორებინა ექსპერიმენტი. ეკეეგანუთქილმა ინკინერმა ამჯობინა ეკმარა ის, რაც დარჩა და თავი ენეეგეშებინა მორალური ზარალისათეს მიყენებული კომპენსაციითი — 40 ათასი მარკით.

უსაფრთხოების სააგენტოების, ბაგშვთეების და სააგენტო „მედიანას" მასალების მისედვით.

გვერდს რედაქტორი
არჩილ მანჯგალაძე.

ფაქტი

„ზემელის“ აფთიაქი 100 წლისაა

საქართველოს დედაქალაქს მთელი მისი არსებობის მანძილზე მრავალი ქართველი მამულიშვილის ნაძღვაწარი ამშვენებს, მაგრამ ამასთან არ შეიძლება არ აღინიშნოს სხვა ერის შეილთა ღვაწლიც თბილისზე მზრუნველობასა და დაფასებაში. მრავალთაგან ერთ-ერთი ასეთი პიროვნებაა ეკრანული პროვიზორ-აფთიაქარი ევგენი შემელი.

თბილისის ერთ-ერთი ულამაზესი კუთხე, – დღეს რომ რუსთაველის სახელობის მოედანი ეწოდება, წინათ შემელის სახელწოდებით იყო ცნობილი. ეს სახელი მან მე-19 საუკუნის დასასრულს მიიღო იმის გამო, რომ აქვე მდებარეობდა აფთიაქი, რომლის შეპაგრონე და ხელმძღვანელი იყო პროვიზორ-აფთიაქარი ევგენი შემელი.

ევგენი შემელი უძველესი გერმანული გვარის წარმომადგენელი, ლაგეიაში დაბადა, პეტერბურგის უნივერსიტეტის ფარმაკოლოგიური განყოფილების დამთავრების შემდეგ, თავის 2 ძმასთან და 2 დასთან ერთად თბილისში ჩამოვიდა.

1898 წელს, 30 მარტს, ქალაქის გუბერნატორის ნებართვით, ოლღის ქუჩისა და ვერის დაღმართის კუთხეში გიხსნა შემელის აფთიაქი.

შემელი 1922 წელს გარდაიცვალა და დასაფლავებულია თბილისში, გერმანელთა სასაფლაოზე.

ევგენი შემელის გარდაცვალების შემდეგ აფთიაქი შუმაობას განაგრძობდა ქართველი პროვიზორების – ჩხეიანის, მოაზმისდელის, კერეხალიას, დ. ლანდაის, გ. თაფლელაშვილის, ნ. პრუხიევის, ამკაშად კი ნ. ხუციურაულის ხელმძღვანელობით.

1968 წელს აფთიაქის შენობაში მოთავსებული სააფთიაქო მაღაზია ვაჟა-ფშაველას პროსპექტზე ვაჟაიგანეს, ეინანდან შუმაობას გაგრძელება შეუძლებელი იყო – მას დახურვა ემუქრებოდა, მაგრამ მამინდელი ხელისუფლების ხელშეწყობითა და სააფთიაქო სამმართველოს უფროსის, ან გარდაცვლილი გიგე ბაბაჯანის დიდი ძალისხმევით 1968 წელს „ზემელის“ აფთიაქი აღდგა. იგი გაარმონტაჟეს და რკინაბეტონის შენაგან პირველადი სახე დაუბრუნდა დარჩენილ შემელისეულ სათავსოებს თავისი თაღებით, კედლები ჩაშენებული კარადებით; აფთიაქი ახლად დაკომპლექტდა. თანამშრომელთა უმრავლესობა 30 წელია, აქ ვაგრძელებთ შუმაობას. ეინანდან შემელის აფთიაქის ადგილს ქალაქი ოდესა ერქოდა, რომ იგი ბოლოს ეწოდა ამ ფრიხანოვის გამამრთოს.

დინარა საბჟაია,
„ზემელის აფთიაქის“
გამგის მოადგილე.

სურათზე: ევგენი ზემელი თავის აფთიაქში.

ახალმა კოლეგიებმა 14 წელი ვიმუშავეთ ჩვენი კოლეგის მიერ აშენებული აფთიაქის კედლებში. სხვა ეთანამშრომს, ამ შენობის მეორე სართულზე, აფთიაქის თავმე ცხოვრობდნენ ევგენი შემელის შთამძაველები. მათ აფთიაქმე, სრულიად უსასყიდლოდ გადმოსცეს მასალები და პირადი ნივთები, რომელიც შემელთან არის დაკავშირებული.

1983 წლის თებერვალში, რუსთაველის მოედნის რეკონსტრუქციასთან დაკავშირებით, აფთიაქის შენობა წითელ ზოლში აღმოჩნდა. შენობის აღება ბარდეველი ეწოდ და საფრთხე დაემუქრა აფთიაქს. მოედი ჩვენი კოლეგიები ერთსულოვნად ვიბრძოდით მის მესანარჩუნებლად, მაგრამ, რა თქმა უნდა, ვერაფერს ვიეხლებოდით, ისეთი გულისხმიერი ადამიანები რომ არ დაგეხმარებოდნენ, როგორებიც არიან ბაგონები ირაკლი მენაღარიშვილი და გურამ ბაბუნა.

აფთიაქისთვის ადგილი ვემოინახა რუსთაველის მოედანთან, კულტურულ ეზოულად ქეთილ ეთოდილ მელიქ კამარიანცის სახლის პირველ სართულზე. აფთიაქს დაეთმო სრულად საკმარისი ფართობი, სადაც გადაეკეთა და გადაეფარცხეთ ყველაფერი, რისი ეკეთებაც შეიძლებოდა (სამწუხაროდ, კედლები ჩამეხეს ეთ შემელის ფრონსფდელ კარადების ეთ შუმაობდა და შუმაობს დღესაც.

ჩვენი დაწესებულების ყველა თანამშრომელი, ხნიერი თუ ახალგაზრდა, ნამდვილად ეამაკობთ იმით, რომ ამ ისგორიულ აფთიაქში ეშუმაობთ. პირადად მე – სამი ათეული წელია აქ ვთანამშრომლობ. 100 წლისთავის გადასახედდან კარგად მოჩანს, თუ რა წელილი შექქონდა და შეეგაქეს მოსახლეობის წამალეთმომსახურების როულ და საპაგალი ნაქმეში.

„ზემელის“ აფთიაქის მთელი კოლეგეიები ემშაფეს, რომ ღირსეულად აღნიშნონ ეს მნიშვნელოვანი თარიღი.

საქართველოს სამედიცინო და ფარმაეევეტულ საწოგადოებას ვეიხლა ვიეხოთო, რომ მრავალი ობიექტური მიზეზის გამო, მიმდინარე წლის მარტში აღნიშნული ეეთლის ჩაგარება ამ მასშგანთან, როგორიც ამ აფთიაქს შეეფერება, არ ხერხდება. კოლეგეიები ერთსულოვნად გადაწყეეიტა, რომ იგი ზემთაელი წლის ამ დროიასთვის გაიმართოს.

ლინარა ალბერიძე

ადამიანი თავის ადგილას

შემთხვევითი ხალხი აქ არ გამოდგება, ეს მხოლოდ ექიმების საქმეა

მახსოვს, ოთხმოციანი წლების მოწოდება – „ხალრი ეველა თბილისელის ოჯახში“, ეროვნამ და ტელევეიზიამ სწრაფად აიგაცი და 2-3 თვეში ლედაქალაქს 300-მდე ხალრეული მოედინი შეემაგა. მოშარდების ტოლს არც ეუროსება ულმლნეს და დილიდან სადამდე ოეო ეუსეუსი და ეიეელ-ხიეილი, – ისხენებს ექიმი – მანუალური თერაპევეტი **სოსო ფირცხალაშვილი**, ეარსულში პირველთანრიგიანი კალაბოთეროელი.

მართალია, ეს ეველაფერი 80-იან წლებში იყო. ათასნაირი შეჯიბრებები, ოლიმპიადები, სპორგაკადები, ცნობილ სპორგსმენთა სახელობითი სპორტული კლუბები, სამეამო თარილებთან დაკავშირებით სგადიონებზე მასობრივი, სპორტულ-სანახაობითი ღონისძიებები, „მოეურავის“, „მორბენალის“, „ფეხბურთელის“ ღღეები, საოჯახო სპორგაკადები და ა. შ.

როგორ მოეენაგრეგია ის დრო, როცა ერის გაჯანსაღებაზე მრუნეა სახელმწიფოებრივ ღონეზე იყო აყენული, როცა ეერ წარმოიდგენდა უსპორტულიეგარო საშუალო სკოლას, მინიბჩალეწილ, გაეიანულ სპორტულ დარბაზებს. არას ვამბობდ უმაღლეს სახეეაგალებებზე, სადაც, ძალიან მცირე ეამონაკლისის გარდა, საერთოდ უფულებულოფილა ფიზიკური აღზრდა და სპორგი.

შეეეგად საქართველოში მოეეეიმრალელეს ჯანსეხეგი, ავადმყოფური იერის მოგრდები, ეხრები მოხრილები, ღონდლოვნი.

როგორც ოგეეიან, ასეთ დროს სულაც მოეეამსწრო საქართველოს პრეეიდენგის ედუარდ შევარდნაძის ბრძანებულებამ „ქვეყნის მოსახლეობაში ცხოვრების ჯანსაღი ეუხის დამკეიდრებისა და განეითარების ღონისძიებათა მეშუამავეების შესახებ“.

ეს ეაღრეხად დროული და საჭირო ვადაწყეეტილებაა.

აღნიშნული ბრძანებულების შესასრულებლად ახალ მრავალი ღონისძიებაა იგეემეული. მან მასობრივი სპორტის განეითარებას ახალი იმპეტხი უნდა მოსცეს.

ასეი სარეკვნობის მეგი რა უნდა მოუგასოს ჩვენს გოგო-ბიჭებს სპორტული გრადიციის აღდგენამ?

განსაკეთრებით საჭიროებენ ფიზიკურ კულტურას და სპორტს სქოლიოზით თე სკოფოზით, ხერხემლის ხსეადასხვა ღირსეეეეთ დაავადებული ბავშეები. ამ წერილი სწორედ ამის შესახებ გეექნება საუბარი. შეიძეეა ითქეას, რომ ახეი ბავშეებს თბილისში მხსნელად მოეეელინა მანუალური თერაპევეტი სოსო ფირცხალაშვილი. თუმეა ბაგონი სოსო არაშარო ბავშეებს მკურნალობს, მასთან მოდიან ოხეეთხოსნერნმით, რადიკულიეიით, სხეა დაავადებებით მეწუხებული ადამიანები.

მანუალურ თერაპიას თბილისის სამედიცინო ინსტიგუტის კურსდამთავრებული სოსო ფირცხალაშვილი კიევის ექიმთა დახელოვნების ინსტიგუტის ნეეროლოგიური განყოფილების პროფესორმა მაჩერეგმა ამიარა.

ეს მეთოდი ერსულ-უცხოური მეთოდების ერთობლიობაა. შედეგის ეფექტიანობაში კი თავად დაეარწმუნდი, როცა მისი ერთ-ერთი პაციენტის, 13 წლის შერიკოს ხერხემლის რენგგენის ხერხთი ენახე მეკრნალობამდე და მკურნალობის მერე. ექიმთან გასაუბრების შემდეგ კი გავიგე, რომ ხქოლიოზი, სკოფოზი, ოხეეთხოსნერიზმი, რადიკულიეიი და ხერხემლის სხეა

დაავადებები გამოწეეეულია აღიანამიით (ეეერაობით), არასწორი მოძრაობით, არასწორი ჯდომით, სიმძიმეეების არასწორი აწეეეთ, არასწორი დღის რეეიმით და სხე.

მაგალითად, ავიღოთ ისეთი უბრალო რამ, როგორიეეა ჩუჩქლის გარეცხეა. მთლად უბრალო საქმე ეხეე არ ყოფილა. თურმე ამ დროს, როგორც ბაგონსა სოსო აღსიშნა, აუეილებელია სარეცხი მაღალზე იყოს, ზინიმუმ ჭიაპის დონეზე. და ამ შემთხვეეეაშეე საფეხურზე უნდა ეიდეეთ, რომელზეეე რგრეფიმით ხან მარჯეენა, ხან მარცხენა ფეხს დეეაყრდნობთ. ამ დროს დაგეირეოეა ეეალიდან შუხლეე გადაადგ.

ამას ეეველაფერს ბაგონი სოსო სურეათებეე მიწეენებს. ერთ-ერთ სურათზე გამოსახულია, თე რეგორ უნდა იჯდეეს ბავშეი მერხეე – სწორად, გამართე�d. საბურეეეს ეეალთ მიეეურნოს და არაეეითარ შემთხვეეეაში ბეჭვნთ. არ ეამოეეეეს სკამზე, უნდა მოერდილოს ფეხის ფეხზე ვადაღებას და სხე.

სოსო ფირცხალაშვილი ეარმაგებით შუმაობს ცნობილი მანუალური თერაპევეტის კარლ ლეეეიტის მეთოდით. ბაგონი სოსო მშად არის თავისი ეოფლი და გამოეეღლება სხეებსაც გადასცეს, მაგრამ მხოლოდ და მხოლოდ – ექიმებს. თვალს, რომ ეს არის ექიმების და არა შემთხვეეეთი ხალხის საქმე.

უახლოეს მომავალში აპირებს შექმნას სამედიცინო გამაჯანსაღებელი ცენტრი – დიაგნოგირებისა და მკურნალობის უახლოესი შეთოდებით – კომპიუგერებთა, თანამედროვე აპარაგურით, გრენაკორებთა აღჭურვილი. მკურნალობა-კომბინირებული ფასები – ხელმისაწედომი. ეენგრი მოგებაშე კი არ იქნება გამეეიანებული, თავის თავს მახოგრიონი შეინახავს.

ბაგონ სოსოს სურეილია ეენგრი დაკომპლექტდეს მაღალკეალიფიციური კადრებით – საპმოოდ სურს გამოეხმაუროს ექიმები, მასაკეთებეეი. როგორც აღენიშნე, ეენგრში გათვალისწინებულია კომბინირებული მკურნალობა, ეხე იგი, სჭირდებათ ყველა დარეის ექიმები. ეხეე ახალი სამუშაო ადგილები. არ ეიეი, ჩაეაგარებს თე არა კონკურსს სამედიცინო პერსონალის შესარჩეეად სოსო ფირცხალაშვილი, მაგრამ ერთი რამ ცხადია, მის ბეერნეი მხოლოდ ისეთები დაიკეეეეენ ადგილს, ეინაც ისეეე თავეანსწორეთ ეეკარეგობა თავისი საქმე, როგორც ბაგონ სოსოს.

„კომპლიმენტია? არა, სიმართლეეა. ამაში თავად დარწმუნდებით, თე მობრძანდით მასთან ყოფილ მახალეეეის ნაავადმეყოფოში და საკეთარი თვალეეთ ნახავთ როგორ „აკედება“ თითოეეულ პაციენტს. დილის 10 საათზე ეოსული ხადამის 10 საათამდე აქ არის. თითოეეულ პაციენტს იმეეეი დროს ეუთმობს, რამდენეეე საჭირო და ეიმეეკერი ენერგიის დახარჯვის მიუხედეავად, დაღლილი არასოდეს ეამოეყურება. და იეითო, რაგომ? ბაეშვთბიდან მიდეეს სპორგს, აკი ეითხარით, პირველთანრიგოსანი კალათბურთელია. თან ეეეშვე არის ნამუშეეარი. ეამლილი ზეეა სულს აწრთობსო, ნათქეამია. სპეეციალისტი თერაპეეეგია, ეაიარა ნეეროპათოლეგია. ინსტიგუტის დამთავრების შემდეეგ სამი წელი სოფელში იმეეშავა, შემდეგ ათი წელი ნამეედიცინო ფირმა „ეკალში“ შუმაობდა. ამეკამად, როგორც ეითხარით, ყოფილ მახალეეეის სანავადმეყოფოშია, მაალე ახალ გამაჯანსაღებელ ეენტრს ნაუდგება სათავეეეში. მანუალურ თერაპიაში ათი წლის შუმაობის ხეგეი აქეს. ბოლა, ახეეთი გამოეიღლებით, ახეეთი თავდაღებით და ხალეეარეეეთ, ჰაეერა, სამოეადოებისთვის ბეეერ სახალეეთის გაკეეთებს.

სამოეადოებას კი, თეკლ ბაგონი სოსო, აეეილებელ ხეერდება ჯანსაღი ცხოვრების წესი და ჩვენეე ეეეთანხმებით მას ამაში.

მზია გელენავა.

სურათზე: სოსო ფირცხალაშვილი პაციენტთან.

თეიდო ნიკოლაიძისეული ფოტო

საუკუნეთა მიჯნაზე

კურსი: ჯუჯა საწარმოები თუ მსხვილი სტრუქტურები?

ჩვენი აზრით, მსხვილი სამეურნეო სტრუქტურების შექმნა უპრიანია ძირითადად საბაზო დარგებში. უპირატესობა უნდა მიეცეს მიდგომას, რომელიც ითვალისწინებს მათ ფორმირების ინდივიდუალური წესით, ნებაყოფლობით საწყისებზე. გასათვალისწინებელია, რომ მსხვილ სტრუქტურას სახელმწიფოსაგან სათანადო მხარდაჭერა სჭირდება. მაგალითად, სახელმწიფო დაკვეთების გამოყენება, სახელმწიფო გარანტიები, შეღავათიანი კრედიტები, აქციების საკონტროლო პაკეტების გადაცემა და ა. შ.

ეკონომიკის განვითარების დღევანდელი ეტაპის თავისებურებათა გათვალისწინებით მსხვილი ორგანიზაციული სტრუქტურის შექმნისას უნდა დავიცვათ შემდეგი მოთხოვნები (რა თქმა უნდა კონკრეტული სოციალურ-ეკონომიკური სიტუაციის შესაბამისად):

პირველი. უპირველეს ყოვლისა, უნდა შეიქმნას ყველა აუცილებელი სამართლებრივ-ორგანიზაციული და ფინანსური საფუძვლები. ამასთან დაკავშირებით. საჭიროა სამეწარმეო საქმიანობის შესახებ კანონში ცვლილებების შეტანა, საკანონმდებლო ბაზის განმტკიცება, შემაფასი საწარმოების, ისევე როგორც სახელმწიფო აქციების საკონტროლო პაკეტი მართვისათვის მიმანიშნებელია გადაეცეს სათაო ორგანიზაციას, რაც ხელს შეუწყობს საწარმოო და ორგანიზაციული სტრუქტურის განმტკიცებას, შესაბამისად მენეჯმენტის ხარისხის ამაღლებას, ბიუჯეტთან ურთიერთობას.

მეორე. განსაკუთრებული ყურადღება უნდა მიექცეს მსხვილ სტრუქტურაში შემაფასე საწარმოთა მიმართ ორგანიზაციულ-მეთოდური ფუნქციების შესრულებას. ცნობილია, რომ ადრე ამ ფუნქციას ცუდად თუ კარგად, სახელმწიფოს ეპარება ახრულებდა. ღღეს საქმიანობის ეს უმნიშვნელოვანესი მხარე ფაქტობრივად დავიწყებულია. ამისათვის, რომ კონკრეტულმა სტრუქტურამ საწარმოთა ეფექტურად ფუნქციონირების შესაბამისი ინფორმაციებით უზრუნველყოფილ ეკონომიკურ სისტემაში ეფექტიანობას ხელს შეუწყობს. განვითარებულ ქვეყნებში მცირე საწარმოები კორპორაციული სტრუქტურის ერთ-ერთი რგოლია და, ძირითადად, საფინანსო ოპერაციებში იღებს მონაწილეობას (იგულისხმება პროდუქციისათვის სასაქონლო სახის მიცემა, ან კონკრეტული მომხმარებლისათვის პროდუქციის მიწოდება). დადასტურებულია, რომ კორპორაციულ სტრუქტურაში ყოფნა მცირე და საშუალო ბიზნესისათვის ის „ქოლგაა", რომელიც მათ იცავს კონკურენციის დამთრგუნველი გავლენისაგან. ამასთან, „სასათბურე" პირობებში რეალურად განისაზღვრება მცირე ბიზნესის საქმიანობაში პრიორიტეტებიც (ვაჭრობა, სერვისი, მშენებლობა, სასურსათო პროდუქციის წარმოება, მედიკამენტების წარმოება, მრეწველობაში „ლოკომოტივის" ფუნქციის. ამიტომ კორპორაციული და ინდივიდუალურ-სამეწარმეო სექტორის შუხამებისათვის საჭიროა დამუშავდეს საკუთრებით და მმართველობით ურთიერთობების ახალი მოდელი. მისი მთავარი პრინციპი უნდა იყოს არა ერთმანეთისაგან გაცალკევებულად მათი განვითარება, არამედ მათი ინტეგრესების შერწყმის გლობალური პროცესის ერთიანი სტრატეგიით შრომრათვა. ეს სრულად უნდა აისახოს ახალ სამრეწველო პოლიტიკაში.

მეთერთმეტე. გასათვალისწინებელია მსხვილი სტრუქტურების ისეთი უპირატესობა, როგორიც ბაზრის მოთხოვნებზე ღროულად რეაგირების უნარია. აუცილებლობისას მათ შეუძლიათ ახალი პროდუქციის (მომსახურების) შექმნით ბაზრის ფორმირება. ამიტომ მართებულად არის მიჩნეული, რომ მსხვილი სტრუქტურის, ეთქვათ, კორპორაციების ბაზარს (ახეთია ღღეს განვითარებული ქვეყნების ბაზარი) ღიდი უპირატესობა აქვს საწარმოების (ორგანიზაციების) ბაზართან შედარებით.

საქართველოში ჯერჯერობით ყალიბდება საწარმოთა ბაზარი, რაც წარმოების კონკურენციის დაბალი ღონით აიხსნება. ამიტომ მასზე საბიჯეკო-საფინანსო პოლიგიკით რეგიურება ეფექტიანი არ არის. ეკონომიკური პროცესები ვეიჩეენებს, რომ ამ ეკონომიკური ეპოლიგიკა ორიენტაციის იღება საწარმოთა ბაზარზე, მაშინ, როცა მსოფლიოში ჩამოყალიბებული ბაზრები კორპორაციათა ბაზრებია.

მეთორმეტე. ღიფერენციირებულად უნდა მიეფუჯეთ ახალი სამრეწველო სტრუქტურის ჩამოყალიბებას. უნდა ვიფიოეთ, შიმპალში როგორ ეკონომიკურ სივრცეში მოუწევს ეროვნულ ეკონომიკას ფუქციონირება, როგორი სამეურნეო სტრუქტურებით შეიძლება აეკიეთხოთ მსოფლიო სამეურნეო ვარეკეთში ადეკვატური საყოველთაოდ მიღებული წესები.

ამრიგად, მსხვილი სამეურნეო სტრუქტურების შექმნას წინ უნდა უსწრებდეს ისეთი პრინციპული საკითხების შესწავლა-ანალიზი, როგორიც არის სტრუქტურის დარგთაშორისი ხასიათი, მცირე, საშუალო და მსხვილი ორგანიზაციულ-სამართლებრივი ფორმების ოპტიმალური თანაფარდობა, სტრატეგიული დაგეგმვის და მართვის ორგანიზაცია, ზოგიერთი სახის საწარმოო რესურსის ცენტრალიზაციის შესაძლებლობანი, საკუთრებითი ურთიერთობების სრულყოფის პერსპექტივა, ინტეგრაციული პროცესების განვითარების თავისებურებანი და სხვა.

ნოდარ ჟვანია,
ეკონომიკის სამინისტროსთან არსებული ეკონომიკური და სოციალური პრობლემების სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტის დირექტორი.

საკანონმდებლო ბაზის ... **ეფექტიანობა** ... **ეფექტიანობა** ... **ეფექტიანობა

ეროვნული ბიბლიოთეკა

დედაქალაქი

რა ღირს მოქალაქეთა აბუჩად აგდება?

ლეონიდ მოწამე, დედაქალაქი თუ რამე თვალსაჩინო, დადებით გამორჩეული, ყოველმხრივ ეცდილობთ მეორე დღესვე მკითხველს ვაცნობოთ. ამდენი უარეყოფილი ემოციის ფონზე, ბუნებრივია, ყოველ კეთილ სიტყვას, ნათელ სხივს უდღესი ფსიქოლოგიური მნიშვნელობა აქვს. სულ მოვიშვიშე, მოგირჩი მართლაც ჩემი მგერი იყოს, მაგრამ ის, რაც ეარკეთილს მეგროს მიწისქვეშა თუ მიწისქვეშა გასასვლელებთან სდება, გულქვა ადამიანსაც აგერეს ხელს და თავში ხელს (თუ ქვას არა) შემოაკერეინებს! დილაუთენია აქ, მარჯვნივ თუ მარცხნივ, წინ თუ უკან, გაღმა თუ გამოღმა, სამკორის რაიონის მინი-გურგორიაზე (1998 წლამდე ეს გურგორია ისნის რაიონს ეკუთვნოდა!) დახლები იმლება და არის ერთი ნენამხი, გაწკეკ-გამოწკეკა, აყალმაყალი. ყველას ხურს შენ მეგროდან ამოსასვლელ კიბეებზე ან იქვე. ნახეკარ. მეგრში იდგეს, მეგზავრს კალთები დაახიოს (ამ სიტყვის პირდაპირი გაგებით) და რადაც ყიოდეინოს.

— გაგეგგარეთ! გაგეგგარეთ! გაგეგგარეთ! — ყეორიან მეგზავრები.

— ბანანი იაფად! ეური ცხელი! სიგა ალალი! ჭაჭა ეახური! ბარკალი ეპერიეული! ყიოდეთ! ყიოდეთ! — ეის ეხმის შენი ეიშეიმი!

ადრე, ამ ერთი წლის წინათ, ისნის რაიონის პოლიციი თეეში ერთხელ მაინე აგარებდა „გამეწენდ“ ღონისძიებებს, რამდენიმე ღღეთ ამოიხუნძეიდი კაეი, ახლა აქაურობას მხოლოდ „ხაწეეროს“ ახარებდად თუ ჩამოეცლიან.

სამოდე კეირის წინათ კი საკეირეელი რამ მოხდა: მეგროს მარცხენა ამოსასვლელთან, ვაზისუბნის მხარეს, უზარმაზარი ფიცრული ღობე ერთ ღამეში ააგეს და სადგურში ჩასასვლელი ერთ მეგრამდე შეამცირეს. ახლა უნდა სახოთ, ეარკეთილში რა ხდება, რა შედახორაა. თუმეა, ეს მარილაე უნდა ნახოთ, მისი აღწერა შეუძლებელია.

— რამდენიმე ღღეში კაპიტალური მინი-მაღაზიებს ავამენებენ და აქაურობა „დამშვენდებაო“, — გეთხრეს!

— ისემე ცხენი დგიმშვენდეთ, თანაე, მეგროს კიბეებთან ასე ახლოს, სახანძრო, სანიკარიელი და ეკოლოგიური უსაფრთხოების მიზნით, მსგავსი რამის აშენება ხომ ყოველდ შეეძლებელია?

— ჩვენთან ბეერი რამ არის შეუძლებელი, მაგრამ ვახერხებთ და... ვეიდელობთ. ეადეთ, იმათ მოკეითხეთ, ვინც ნებართეა გაესცა, — შემოგეიგეს საქმისსებმა.

— მართლიდდა, ვინ გასცა ეარკეთილის მეგროს თავზე ამ სავაჭრო ხუხულების მშენებლობის ნებართვა? ადრე აქ მშვენიერი სკვერი იყო და ეარდენეი ხარობდა! განა რა ღირს ასეთი? თუნდაც ათასობით ლარად (საყოველთაო „ჭორებით“ თბილისში ყოველი ხარფიანი „ეურგალი“ საკმაოდ ძეირი ღირს!) შეიძლება სინდის-ნამუსი გაყიდო, ათასობით მეგზავრი და საკუთარი დედაქალაქი ბუნად აიგდო? მეგრო ხომ სგრაგეეიული, მართლაც განსაკუთრებული დანიშნულების ობიექტია. იქ რომ სერიოზული ავარია ან ხანძარი მოხდეს, რა აქნას ათეულ ათასობით მოქალაქემ? მგრისას, ირგვლივ გრაგედია დაგრიალდეს, რადგანაც მეგროს ამოსასვლელს ჩასასვლელში გასაქცევი კი არა, სასუნიკი აღგილიც აღარ დარჩა!

თუმეა, ეარკეთილი მაინე გარეუბანია. აგერ, გუშინ არ იყო, ვერაზე, შედ რედაქციის წინ, მიწისქვეშა გაღასასვლელი რომ ერთ მხარეს ამოვეიკეტეს და კიბის უარედნი მაღაზიას ვეიხსნიდნენ? ვერნალისტთა საყოველთაო აღშფოთების შემდეგ „ინამესეს“ და დაანარიეს!

ერთისა და ორის დანარეევა უმველის საქმეს? ბოგიერთი თბილისელი „ხელმძღვანელის“ ბნეობა (უფრო სწორად უნნეობა) ხომ არ არის „დასანარეევი“?

სპარტაკ ძოწულია.

სურათებზე: ეს რაც ორიოდე კადრში ჩანს, დანარჩენი ბაზრული „სიამოვნება“ მხოლოდ ვარკეთილელთა საკუთრებაა.

ალეკ კასრაძის ფოტო.

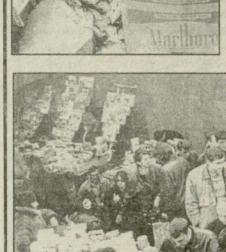

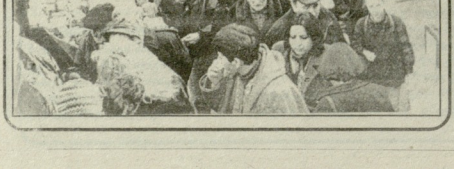

საჭიროა კი ამდენი ბარები?..

ბგაჯაპარეულნუნ შეახანს გადაცილებული ორი მაღაკაეი იდგა. ხმელ-ხმელი მაღალი განის კაცს თავზე კრაველშემოვლებული კეპიანი ქუდი ეხურა. ხმარებისაგან საკმაოდ გაიტეცილი ალალო ტანნე კოხტად ქქონდა ჩაფენილი. ცალი ხელი ჯიბეში ნაეთბუნა, ბალერა და ხელკოხი კი მკლავზე გადაეკიდა. ალალის მეორე ჯიბიდან თათმანებთან ერთად დაკეცილი ბაგეთები მოეჩანდა. ოღნავ გადახრილი, დაბალ მამაკაცს რაღაცას გაგიკეებთ ეეკეეროო. ღროდაღრო ხმას უწკვდა და თითქოს ეოღაცას ემუქრებაო, სანეკენებელ თათს ქაერში იქნევდა, მეორე კი ისეთი დაბნეული ჩანდა, ვაშლილი გაგეთის დაკეკეეკე კი ვერ მოეხერხებინა. მორიგებით იდგა და, ეგეკობოდა, მოსაბარეს ძალდაგანებით უსმენდა. გახეხილ, ათასჯერ დაკეცილ, ეეერბამდე აბიდულ ალგის საყელოდან საბრძანეული გაეპარსავი წეკერი მოეჩანდა.

მაღალი მზის სხივების მთლიანად გადაფარეოდა და თბებოდა. იკი ისე იყო საკეთარი იდეებითა და აზრებით გაგიკეებული, ხელ არ ცდილობდა ცოტაოდენი ხითბო მისი მსმენელისთვისაც გეემეტებინა. თითქმის ვერც კი ამჩნეედა, თე რა ღღეში იყო ეს ნაბრალო, რომელსაც ზურგიდან გამმოლილ ქარი უბერავდა და მის ძველ, დაკემილ ალალოს თავსეუფლად დანაეარლობდა, — გაუსაძლისს ეძლეოდა იკი. საუბარში თითქმის არ ერეოდა, მხოლოდ ამაზე ფიქრობდა, ღრიმე ეკიანოს აქაურობას, რომ ბაეზარ ნაენოს ჩამოშორებოდა. მაღალი კი ცდილობდა, ის ბოლმა დაეცალა, რომელიე მოხვეენას უკარგეედა, ღრღნიდა და აწეალებდა.

— ჰმ, გაგონილა ასე?... კაცი კაცთან ვერ მსსელა, მგერმოეკარე ვეღარ გაგირჩეეთ. ვინ ვის ურეკეამს და აწეიკებს, კაცმა არ იცოს. განუკითხობაა ბაგონო, ეა-ეკითხაო-ბა. გაგონილი ასე? აგერ, ბაგონო, რაც ეურის მაღაზიები იყო, ჩამოერეს, გადაკეტეს, დაბაბარავეს და ჭრელ-ჭრელი საქონლიან აეხეს; არის მერე ეინმე გამკითხავი?... როდემდე დეეიბრმაოთ თვალები?! ამდენი თავგანულობა გაგონილა?.. ერთი კაცი რაფრა მოერეკა ე

სპორტი

„საქართველოს რესპუბლიკის“ სპეციალური გვერდი

ფეხბურთი

გუშინ მცხეთასა და ფოთში გამართული ორი მეხუთეტრიან დაიწყო ფეხბურთელთა ეროვნული ჩემპიონატის XIX გუნი. გიგუწყებთ მათ შედეგებს:

თსუ – „მაღაროელი“ 4:0,
„ელესეთი“ – „ლოკომოტივი“ 2:0.
დანარჩენი მაგრები დღეს 15 საათზე დაიწყება.

ერთმანეთს ხვდებიან:
„ოდიში“ – „მორკინელი“,
„ხაინი“ – „ეორდა“,
„ეორპედი“ – „სამგურალი“,
„მარგვეთი“ – „დილა“,
„ბათუმი“ – „ბურია“,
„მერანი“ – „დინამო“ (ეს თამაში „ლოკომოტივის“ სტადიონზე მოეწყობა).

პირველად თბილისში

ორთაბრძოლები – უწესოდ

პროფესიონალ სპორტული კლუბი „ოქტაგონი-97“ 5 აპრილიდან ყოველ კვირა დღეს გამართავს ლია ტურნირს – „ბრძოლა წესების გარეშე“.

საქართველოს სპორტკლუბ „ოქტაგონი-97“-ის პრეზიდენტი **ბალხან თოფურია,** რომელიც ტურნირის მთავარი მხარეც გახლავთ. მისი თქმით, სარბიელზე გამოვა 19 წლისა და უფროსი ასაკის ყველა მსურველი, რომლებიც კარგად ფლობენ ნებისმიერ საბრძოლო ხელოვნებას: სამბოს, ძიუდოს, თავისუფალ და კლასიკურ ჭიდაობას, კრივს, კარატეს, ეიკიდოსს, ეიკიბუდოს, უ-შუს.

ორთაბრძოლთა გამიმართება თბილისის სპორტის სასახლეში. პირველ მოგებაზე მონაწილეს ეძლევა 150 ლარი. ყოველ შემდეგ გამარჯვებაზე თანხა ორჯერ იზრდება. 9 მოგების შემთხვევაში სპრიზი ფონდი შეადგენს 8000 ლარს. სპორტკლუბის პრეზიდენტის აზრით, მოსაღოდნელია სპორტსმენთა ჩამოსვლა მეზობელი ქვეყნებიდანაც, კერძოდ, რუსეთიდან და უკრაინიდან.

დავით უგრახელიძე,
დამოუკიდებელ ინსტიტუტ „ალეს“ ეკონომისტი
ფაკულტეტის
I კურსის სტუდენტი.

აპრობატიკა

ვეტერანები ჩემპიონობას ვერ ელოდნენ

ბევრ დრო, ქართველი აკრობატები მსოფლიოში არავის გოლს არ უფლებენენ. სულ ბოლოს ჩვენი გოგონების სამეულმა 1990 წელს მოიპოვა მსოფლიო და ევროპის პირველობა. მერე ქვეყანა აირია და ინგა გეორგობიანი და ნაგალია ანსისმოვა დიდ სპორტს ჩამშორდნენ. მარშან საქართველოს აკრობატ ქალთა ნაკრების მთავარი მწვრთნელის, საერთაშორისო კლასის სპორტის ოსტატ ნინო ბერიანიძის თხოვნით ნინო და ნაგალია ნაკრებს დაუბრუნდნენ. დარინე ქენქაძესთან ერთად ვეტერანები საქართველოს ჩემპიონები გახდნენ. მათ ამას წინანადე მოიგეს ეროვნული ჩემპიონატი.

– მარშან ნაკარაუფეი იყო მსოფლიო ჩემპიონატზე გამეშვარება ინეტისში, – მითხრა **ნინო ბერიანიძემ,** – ამიგომაც დაუბრუნდნენ გოგონები სარბიელს, ეარჯიში არ გაუფლენიათ. სამწუხაროდ, უხასრობის გამო ყველაფერი ჩაგეშალა. წელეულ გოგონებს სგიეენდები დაუნიშნეს (ეზის უფლი მაინც ეენებათ). ახლაც მონდომებით ვემზადებით მსოფლიო ჩემპიონატისთვის, რომელსაც წელეულ, შემოდგომაზე, მინსკი უმასპინძლებს. მანამდე რომელიმე საერთაშორისო შეჯიბრებაზე თუ მოეახერხებით წასვლას, ერიგო არ იქნება, სპორტსმენებს ხომ სამეჯიბრო გამოცდილება აკლიათ. მაგრამ განვარჯიშულ სახეობათა ფედერაციას ფული არა აქვს. ეროვნული ჩემპიონატიც კი ჩამოვლებოდა, აკრობატიკის სპორტსკოლის დირექტორი მიხეილ ეეგეენა რომ არ დაგეხმარებოდა.

– მე და ნაგალია ანსიმოვა შვიდი წელიწადი არ გამოუსულართ სარბიელზე, – ჩაერია საუბარში ინგა გეორგობიანი, – მანამდე ორჯერ ვიყავით მსოფლიო და ევროპის ჩემპიონები. ნინოს თხოვნით რომ დაეუბრუნდით აკრობატიკას, ეეკერეოდა, რომ სპორტეულ ფორმას აღვიდგენდით... 1996 წლის მსოფლიო ჩემპიონატის ვიდეოჩანაწერს რომ ეეუურეთო, დეარწმუნდით, – კვლავეიც შეგვეძლო სპარიზო ადგილებისთვის ბრძოლა. მართალია, მე ერთი შეილდმეყავს, ნაგალ კი – ორი, მაგრამ უმცროს კოლეგებს არაფრით ჩამოეჩრებით. მსოფლიო და ევროპის ჩემპიონატებზე თუ გაგეგზავნეთ, თავს ნამდვილად ვერ შეეიჩეხეთნო...

რაც შეეხება აკრობატთა ეროვნულ ჩემპიონატს, საპრიზო ადგილებისთვის ბრძოლაში 50-მე მეგი სპორტსმენი ჩაეგი. ორდღიანი პაექრობების შემდეგ ჩემპიონები გახდნენ: **ქალთა დუეტი:** მაკა მელაძე – რუსუდან ეეგეშვილი (თბილისი), **ვაჟთა დუეტი:** ანშორ კეკრსაძე – გიორგი გოგობერიშვილი (ქუთაისი), **შერეული წყვილი:** ეოთა ბარბაძე – ნინო ჩეენალეშვილი (აჭარა)

სამეული: ნაგალია ანსიმოვა, ინგა გეორგობიანი; დარინე ქენქაძე (თბილისი); **ვაჟთა ჯგუფური ვარჯიშში:** ილია ინგაბელიძე, ლევან ბუმიაშვილი, დიმიტრი ბუმიაშვილი, ბექა ბამეგაშვილი (თბილისი).

ვაჟა დანელია.

სურათზე: მაკა მელაძე და რუსუდან ეეგეშვილი შეჯიბრებისას.
ავტორის ფოტო.

ათლეტიზმი

ივარჯიშეთ ჩვენთან ერთად

დღევანდელი ვარჯიშების კომპლექსი სრულდება ოთხგზის, რვა-ათჯერადი განმეორებით, თანაც შტანგის და პანტელების ისეთი წონა უნდა შეარჩიოთ, რომ ბოლო ორი გამეორებისთვის საკმაო ძალისხმევა დაგჭირდეთ.

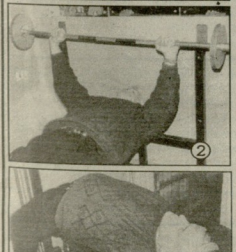

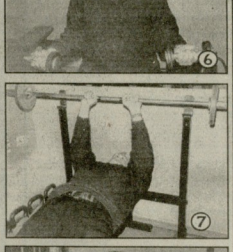

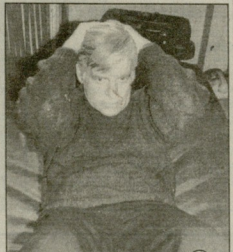

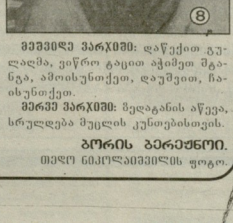

პირველი ვარჯიში: სრულდება ფეხების კუნთებისთვის. გიდგეთ შტანგი მხრებზე და ჩაბეჯნეთ. ჩაჯოდომასას ჩაისუნთქეთ, ადგომისას ამოისუნთქეთ.

მეორე ვარჯიში: სრულდება გულმკერდის კუნთისთვის. დაწექით გულადმა, სამეული გაეთ აჭიმეთ შტანგა, ამოისუნთქეთ, დაუშვით, ჩაისუნთქეთ.

მესამე ვარჯიში: დაწექით სკამზე გულადმა. მოხრილ ხელებში დიჭირეთ პანტელი. ასწიეთ მკლავები მაღლა, ამოისუნთქეთ, დაუშვით, ჩაისუნთქეთ.

მეოთხე ვარჯიში: იაგაკიდან მკლავებზე აწევა. ხელები ბეჭებზე განიერად, აწევისას ამოისუნთქეთ.

მეხუთე ვარჯიში: სრულდება მხრის სარტყლის კუნთებისთვის. დიდეთ შტანგა მკერდზე, სამეული გაეთ აჭიმეთ, ამოისუნთქეთ, დაუშვით, ჩაისუნთქეთ.

მეექვსე ვარჯიში: სრულდება ხელის ორთავა კუნთისთვის. დაჯექით სკამზე, პანტელებიანი მკლავები მოხარეთ ერთდროულად, ამოისუნთქეთ, დაუშვით, ჩაისუნთქეთ.

მეშვიდე ვარჯიში: დაწექით გულადმა, ვიწრო გაეთ აჭიმეთ შტანგა, ამოისუნთქეთ, დაუშვით, ჩაისუნთქეთ.

მერვე ვარჯიში: შედგანის აწევა, სრულდება მუცლის კუნთებისთვის.

ბორის ბერეეფნო.
თბილი ნიკოლაიშვილის ფოტო.

კალათბურთი

გუშინ ვერის ბაღის მეხეილ კეკელიძის სახელობის ბავშვთა საკალათბურთო კომპლექსში გაიმართა ეიეთა ეროვნული ჩემპიონატის საპასუხო მეოთხედფინალური მაგრები.

გიგუწყებთ მათ შედეგებს:
„დინამო“ – „შევარდენი“ 103:72,
„ვეთა“ – ასკ 103:83.

ამრიგად, „დინამომ“ და „ვეთამ“ „ალეი-ოფების“ სერია 2:0 მოიგეს და ერმანეთს სახეევრფინალში დეუპირისპირდებიან. მათი ბრძოლა სპორტის სასახლეში სამ მოუკიდეველ გაგრძელდება და 6 აპრილს დაიწყება.

რაც შეეხება კიდევ ერთ სახეევრფინალურ რუსთაველ „ამოგს“, მას მომავალ შეგოქეს თსუ-სა და სდასუ-ს დამაგებითი შეხვედრა დაასახელეს. იგი დღეს 15 საათზე დაიწყება.

დღესვე რუსთაველი 13 საათზე დაიწყება „ამოგისა“ და „ვეთას“ საწვრთნელი მაგრი.

ხსოვნა გულისა

ქართულ ფეხბურთსაც დაელუპა

კიდევ ერთი ტკივილიანი გაბაფუსული ეწვია ლუამეველებს. ხვალ ამ ოჯახის უმცროს ვეიმეელს – გოჩას 30 წელი შეუსრულდებოდა.

რაოდენ სამწუხაროა, რომ ამ ბეჯითი ყმაწვილის ვერსხლისწყალივით დაფეგარი სიცოცხლე – 1981 წლის 27 მარტს უეცრად, ალკოჰოლით გაბრუებულმა ავტოსულიერანმა შეიწირა.

გოჩა არა მარტო სანათესაოსა და ფეფაქალაქის 126-ე სამეალი სკოლის დაკალდა, მისი სახით პერსპექტიული ტკბეიის ბურთის ოსტატი ქართულ ფეხბურთსაც დაეკარგა.

„ნორჩ დინამოელთა“ სახელოვან სკოლაში 12 წლის მიმართველი ეენდის კაპიტანის სამკლავეურს შემთხვევთან ვერ მოიერეფდა. მოუშუშებელ იარას იხსენებს ხაქართველოს დამსახურებული მწვრთნელი, ანდრო ჯორდანიას სახელობის პრემიის ლაურეატი **რეზო გაგუა:**

– გოჩა, მართალი, სამაგალითო კაპიტანი იყო, დისციპლინით, ყოფაქცევითა და თამაშით გამორჩეული. უბედურებაა, რომ ძალიან ადრე დაგეგოცა და ეული დაგეწყვეტა. მაღალ ფეხებზე იდგა და კოჭებშივე ეტეკობოდა, რომ კარგი ფეხბურთელი გეეშრეებოდა. მას პირველი ხაკალაქი ჩემპიონატისთვის ვამზადებდი, სალამეოეო ტურნირს წინ თანაგუნდელებთან ერთად ფოტიც გადაეუღე, შაგრამ რას წარმოვიდგენდი, რომ თურმე ასეთი ხანმოკლე სიცოცხლე ეწერა.

ხაადრეულ ჩაფერფლილ ტალანგზე მოონებას ასეთი ფაქტით დავასრულებთ: იეი თანაგოლეებში ასეთი ავტორიტეტით სარეკბლობდა, რომ ერთხელ, როცა ტრავმირებული იყო, ოსტატთა ეუნდების მაგრის შესვენებაზე, „ავტოკეკის“ შეხვედრისას 80-ათასიანი აუდიტორიის წინ „დინამოს“ სტადიონზე მსაჯობა ანდეს.

გია პლატონიშვილი.

ჩანაფოს უძღვება ანზორ ბასილაია.

გამწვანების ერთთვიური

ათი ათასი ნერგი

ბამოიბანეს გუშინ დედაქალაქში ყვარლის, კასპის, მარნეულის რაიონების საგყეო მეურნეობების მუშაკებმა და თბილისის ზღვის საგყეო პარკის კომპლექსის ტერიტორიაზე დარგეს.

აქ იყვნენ ქალაქის ინტელიგენციის წარმომადგენლები, უმაღლესი სახსწავლებლების სტუდენტები და პროფესორ-მასწავლებლები, რეკტორები. ყველა გულწრფელად და ერთსულოვნად ამბობდა: – გამწვანების ერთთვიური არავის გოვეს გულგრილს და მასში სიამოვნებით ვმონაწილეობთო.

საგყეო მეურნეობის მუშაკებს, მოხალისეებს მიესალმა საქართველოს პარლამენტის გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის კომიტეტის თავმჯდომარე გიორგი გიგინეიშელი. როგორც ყოველთვის, მეგზეკვებს მზარში ედგა მთავარი შუფი – საქართველოს საგყეო მეურნეობის სახელმწიფო დეპარტამენტის თავმჯდომარე გიორგი ჯაფარიძე.

სურათებზე: გუშინ თბილისის ზღვის საგყეო პარკის ტერიტორიაზე.

თეიდო ნიკოლაძეისეული ფოტო.

კროსვორდი

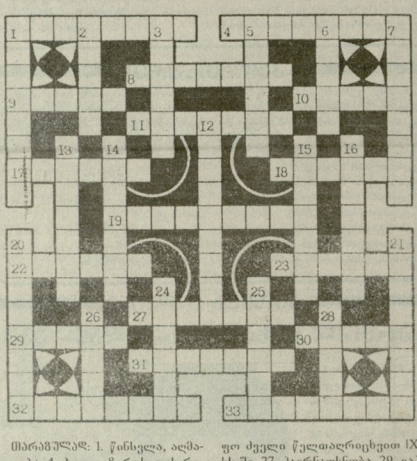

ვერტიკალურ: 1. ფრანგული ოლიმპიადა. 2. ბალეტმეისტერ ალექსეი ფოკინის ერთ-ერთი ცეკვა. 3. ბალეტმეისტერ ალექსეი ფოკინის ერთ-ერთი ცეკვა. 4. ... ... 5. ... ... 6. ... ... 7. ... ... 8. ... ... 9. ... ... 10. ... ... 11. ... ... 12. ... ... 13. ... ... 14. ... ... 15. ... ... 16. ... ... 17. ... ... 18. ... ... 19. ... ... 20. ... ... 21. ... ... 22. ... ... 23. ... ... 24. ... ... 25. ... ... 26. ... ... 27. ... ... 28. ... ... 29. ... ... 30. ... ... 31. ... ... 32. ... ... 33. ... ...

ჰორიზონტალურ: 1. ... ... 2. ... ... 3. ... ... 4. ... ... 5. ... ... 6. ... ... 7. ... ... 8. ... ... 9. ... ... 10. ... ... 11. ... ... 12. ... ... 13. ... ... 14. ... ... 15. ... ... 16. ... ... 17. ... ... 18. ... ... 19. ... ... 20. ... ... 21. ... ... 22. ... ... 23. ... ... 24. ... ... 25. ... ... 26. ... ... 27. ... ... 28. ... ... 29. ... ... 30. ... ... 31. ... ... 32. ... ... 33. ... ...

ამარაგწელ. 1. ფინელა, ალმაველობა. 4. ძველი. 8. რუსეთის რეკოლუციური მოძრაობის ქართველი მოღვაწე. 9. მოღოდინი, რწმენა. 10. იგალიელი მომღერალი. 11. ხალხური მუსიკალური საკრავი. 17. პოლიტიკურ და კლასობრივ მოწინააღმდეგესთან ანგარიშის გასწორება ძალადობით. 18. ეკრანული მწერალი, თეატრალური და საბოგადო მოღვაწე, ლენინური პრემიის – „ხალხთა შორის შეჭიდობის განმტკიცებისათვის“ ლაურეატი. 19. რუსეთისა და საერთაშორისო სოციალ-დემოკრატიული მოძრაობის მოღვაწე, გაგეთ „ისკრის“ ერთ-ერთი დამაარსებელი. 22. საფრანგეთის დედაქალაქი. 23. მახლობელი აღმოსავლეთის ერთ-ერთი უძლიერესი სახელმწიფო ძველი წელთაღრიცხვით IX-V სს-ში. 27. პაერნოსსნობა. 29. ფაბიური პოეზიის ერთ-ერთი ძველი ტერნი. 30. ფრანგი მწერალი, ფილოსოფოსი და პუბლიცისტი. 31. ღიღი საბოგადოებრივი ორგანიზაციის ეარმიმადგენელთა კრება. 32. სახელმწიფო დს. ევროპაში. 33. კიეშირი, ურთიერთობა.

ვერტიკალურ: 1. მხარეთა თანასწორობის პრინციპი რაიმე უთანხმოების, კონფლიქტის გარეშეა. 2. ინდოეთის ეროვნულ-განმათავლებელი მოძრაობის ერთ-ერთი ხელმძღვანელი. 3. მხატვრის ან მოქანდაკის სახელოსნო. 5. კაკაესის სამხარეო და თბილისის კომიტეტების ყოველდღიური ორგანო, გამოდიოდა 1917-18 წლებში. 6. ევროპელების მიერ შერქმეული ამერიკის მეოთხედა მეგსახელი. 7. ხეში ჩასმული სხეულსახვა ფურის სახავე ფირფიტებით შექმნილი გამოსახულება. 12. სსრკ-ის წინააღმდეგ უაშისტური ბერძნეთის აგრესიული ომის გეგმის კოდური სახელწოდება. 13. მწერლისეი (სპორტის რაიმე სახეობაში). 14. ხაღილი, ნაღიმი, წეკულება. 15. შეაკაცი მოღაეე მხარეთა შორის. 16. ჭადრაკის ფიგურა. 20. მონათა აჯანყების ბელადი ძველ რომში (I ს. ძველი წელთაღრიცხვით). 21. ეხსპანელი კინორეჟისორი, დამდგმელი ფილმისა „ბერეკეტმის მოკრძალებული ნიჭი“. 24. ღიმოთნის ფულის ან შეღლის წინა მხარე. 25. ქალაქი ნრდ. ეხსპანეთში. 26. ფილმ „ლომის თათებას“ დამდგმელი იგალიელი კინორეჟისორი. 28. სახელმწიფო დს. ევროპაში.

შეადგინა
ციალა ამაშუკელმა.

22 მარტს გამოქვეყნებული კროსვორდის პასუხები:

ამარაგწელ: 7. სეეროეი. 8. ალალბარი. 11. ფიქსი. 12. ანოდი. 13. ბრილიანტი. 16. ალიისი. 17. შეაგი. 18. მუსგი. 21. ბაიანი. 22. „ლონდრა“. 23. სახამი. 24. ბილბაო. 29. ალილი. 30. ბაირი. 31. „ოდისეა“. 35. ფარაფხანა. 37. ფეტრი. 38. სტეკი. 39. მირშოვეი. 40. შგიბლეგი.

ვერტიკალურ: 1. „ჰერაკლეა“. 2. ფეეხი. 3. „ქეეერი“. 4. „ბგისგი“. 5. უბანი. 6. ტრაფიეიი. 9. ბალეგი. 10. სტარგი. 14. ანნოსხაგი. 15. ხეიდბაბდი. 19. ენიმა. 20. დოსიე. 25. მისტერიი. 26. სიეანე. 27. ბრეხგი. 28. ტეროკოგა. 32. კარავი. 33. ანეკგა. 34. პრიმი. 36. სგილი.

საყვარელ **მიშიკო ჭუმბურიძეს** უოლოცავთ დაბადების დღეს. ეუხუჩეუებთ, ეოთიოშბაბიეოდა და ხიეოთ ყოფთეიყოს მისი ცხოვრების თანამგზაეები.

ნათლიები ავთო ლობჟანიძე
და თეშო ხაორაძე.

გაცნობებთ, რომ ა. წ. 1 მაისიდან ფიჭური კავშირგაბმულობის კომპანია „ჯეოსელის“ აბონენტებთან **დაკავშირება აღგილობრივი საგელეფონო ქსელებიდან გახდება ფასიანი.**

ერთი წუთის ღირებულება ტოლი იქნება ფიჭური ქსელიდან აღგილობრივ ქსელებთან კავშირის ღირებულებისა და შეადგენს 24 თეთრს (დამაგებითი ღირებულების გადასახადის გარეშე).

შპს „ჯეოსელის“ ადმინისტრაცია.

განცხადება

მიწათმოქმედთა საყურადღებოდ!

პირველად საქართველოში სოფლის მეურნეობისა და სურსათის სამინისტრომ იაპონიის მთავრობის დახმარებით შემოიტანა 46 პროცენტი სამმაგი სუპერფოსფატი, რომელიც ხასიათდება ხანგრძლივი შემდეგქმედების უნარით (რის გამოც მომდევნო 2-3 წლის მანძილზე სუპერფოსფატით განოყიერებულ ნიადაგს ალარ ესაჭიროება სასუქის შეტანა). იგი გრანულირებულია და დაფასოებულია 50 კგ. პოლიეთილენის ტომრებში. ფასი 1 ტონა 300 ლარი.

თითოეულ ჰექტარზე სასოფლო-სამეურნეო კულტურების მიხედვით საჭიროა შეტანილ იქნას 130-200 კგ-ის ოდენობით.

დაწვრილებითი ცნობებისათვის (რეკომენდაციების მისაღებად) დაგვიკავშირდით:

გარდაბანის რ-ნი, ს. გაჩიანი.
საკაქციო საზოგადოება „გაჩიანი“

ტელ: 33-34-11, 93-90-92, 23-02-33, 8 99 56 04 06.

შეიღება მაყვალა, ეკატერინე, ვენერა ღენიანიშვილები, ნათელა ღენიანიშვილი-როეეა, შეიღიშვილები მახეილ, ნანა როეეები, ლია ხკამკოჩაიშვილი, თეეურ ეოფეურაშეილი, შეილთაშეილები ირინე, თამარ როეეები, ვეორგი, ეკა ეოფეურაშეილები, რძლები მარინა როეეა, მაია ეოფეურაშეილი, დისშეილები, ძმისშეილები, მაშლიშეილები, შეილშეილები ოჯახებით ეუწეებენ, რომ გარდაიეალა

ეიეარ ნიკოლოზის ასული ჩეეინიანე�sველი

ანანშეიდი 29, 30 III. 4 სთ. გამოსეენება 31 III. 2 სთ. თოიძის ქეეა №41 (შეახლოეალი სადარაზოდან, II სართული).

გაგეი „საქართველოს რესპუბლიკის“ რედაქციის თანაშრომლები ღრმა მწუხარებით თანაეგრძნობენ ნანა როეეას ბეგიის

ეიეარ ღეინიანეშვილს

გარდაეალების გამო.

მეხეთის რაიონის გამგეობა ღრმა მწუხარებაშ გამოთქეამს

ეურაგ ლოლაძის

გარდაეალების გამო და სამძიმარს უხსაეს განსვენებულს ოჯახს.

შეიღები გია, ხათუნა ბაერაძეები, რძალი მაია ებრაელიძე, სიძე გურამ ფალავანდიშეილი, შეიღიშეილები მარიამი, გურანი, ალეკსანდრე, ლეეანი, ნინო, ძმა ოთარ ხუციშეილი, რძალი რუხეული მუხგაიშეილი, ძმახლები გეიღარ ფალავანდიშეილი, მარინე ბრეულეაშეილი, ირინე მახარაძე, ლეეან ებრაელიძე, ძმისეეულები მაკა, გიგა ხუციშეილები, ლეღანშეილები, ბიძაშეილები, მამიდაშეილები ეუწეებიან, რომ გარდაეალა

მაყვალა (ნორა) ბრიეოლის ასული ხუციშეილი

ანანშეიდი 29, 30 III, 5 სთ. გამოსეენება 31 III, 2 სთ. როეეების ქ. №7.

საქართველოს იუსტიციის საბჭო თანაეგრძნობს უმეცესი სასამართლოს საერთო სასამართლოების მაკერეალურ-ტექნიკური უზრუნველყოფის ლაბორატორიის თავმჯდომარეს ბაგო ბერიას ახობაძეს ღეღის

ეიეარ ბაკურაძის-ახობაძის

გარდაეალების გამო და სამძიმარს უხსაეს განსვენებულს ოჯახს.

საქართველოს რესპუბლიკა
САКАРТВЕЛОС РЕСПУБЛИКА
SAKARTVELOS RESPUBLIKA
გამომცემელი – შპს „პრესა“

სარედაქციო კოლეგია: არმაგ სანეპლიძე (მთავარი რედაქტორი), პატარაგ ბაბაშიძე, ალეკო ასლანიშვილი, ნანული ბარამიაშვილი, ანზორ ბასლაია, გურამ გელმეანეშვილი, რუსუდან ლორთქიფანიძე, ანრეულ მანჯგალაძე, ბორნოდ მაქინარაშვილი, რუსლან რუსია, სატარატა ქოგუნია, მიხეილ ჭკუასელი, ბაღრა ხაჩიძე, ეიეარ ხუციშვილი.

ნორჩის მორიგე რედაქტორი
სატარატა ქოგუნია.

ინდექსი 66434

რედაქციის მისამართი: 380096, თბილისი, მ. კოტეტაშვილის ქ. №14.
ტელ: 99-73-24.
სარეკლამო განყოფილება — ტელ: 93-28-13.